

Regale Sacerdotium Romano Pontifici Assertum

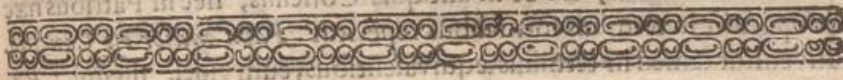
Sfondrati, Celestino

[Sankt Gallen], 1684

§. V. Conciliorum testimonia, quibus se Pontifici submitunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63125)

De Concilio ne apex quidem: nulla ergo ratio permittit, ut, quod scriptura nunquam dicit, nos dicamus; & quod toties, tantaque cura dicit, nos negemus.

§. V.

Conciliorum testimonia, quibus se Pontifici submitunt.

Summaria.

1. *Papam Concilio superiorem esse, an in Conciliis antiquisq; Patribus aliquando definitum?*
2. *Synodi Romanae testimonium.*
3. *Et Nicæna*
4. *Et Constantinopolitana.*
5. *Et Ephesina.*
6. *Et Chalcedonensis.*
7. *Et secunda Constantinopolitana.*
8. *Et tertia Constantinopolitana.*
9. *Et secunda Nicæna.*
10. *Et octava Oecumenica*
11. *Et Concilii Lateranensis sub Alex. III.*
12. *Et Lugdunensis sub Gregorio X.*
13. *Et Constantiensis.*
14. *Et Florentini.*
15. *Et Lateranensis sub Leone X. à Rege Galliarum recepti.*

I.

Rænotandum est, litem hanc ultimis sæculis Pontifici motam esse, ab eo videl. tempore, cùm schismata Ecclesiam infestârunt, nataq; hæreses in Pontificem

armata: Tunc enim verò signa collata, & Concilium cum Papa commissum: dispari quidem Hæreticorum & Catholicorum intentione, istis schismatis finem, illis principium quærentibus. Nemo proinde mirabitur, si nec in antiquis Conciliis, nec in Patribus hæc propositio in terminis formalibus reperitur: *Papa major est Concilio.* Invenitur tamen in terminis æquivalentibus, cum videl. dicunt: *Papam esse judicem Concilii: Esse Pastorem Concilii, & universalis Ecclesiæ: præscribere Concilio leges, & posse illius acta rescindere: à Concilio posse ad Papam appellari, non vero à Papa ad Concilium: Papam à nemine, præter Deum judicari posse, &c.* hæc enim omnia superioritatem dicunt, & à nobis sigillatim expendentur.

II. Anno igitur CCCXXIV. Constantini M. XIX. in thermis Trajani celebrata est Romæ à Sylvestro Papa Synodus præfente Constantino Imperatore recens baptismi, aquis abluto, Helenæq; Matre & Episcopis Græcis Latinisq; 284. aut secundum alios ducentis triginta: quo in Concilio c. ultimo definitum est: *Romanum Pontificem omnium mortalium judicem à nemine judicari posse; immo ne quidem ab omni Clero, hoc est, Concilio: nec enim omnis Clerus a sibi quam in Concilio universali ad judicium colligitur. Quo decreto manifestè Primatus Papæ supra Concilium ostenditur: nam si infra Concilium esset, ab hoc judicari utiq; posset. Et quamvis hoc Concilium universale non fuerit, nobis sufficit ostendere, jam initio Ecclesiæ florentis, ubi sanguis adhuc martyrum calebat, submotâ procul adulatione, vastique dominatûs libidine sanctissimum Pontificem, & florem Græci Latinique Sacerdotii nobiscum sensisse. Verba synodi sunt cap. ult. Nemo dijudicet primam sedem, quoniam omnes sedes à prima sede justitiam desiderant temperari: neque ab Augusto, neque ab omni Clero, neque à Regibus, neque à populo judex judicabitur. Et subscripserunt dicenti octoginta quatuor Episcopi & 45. Presbyteri & 5. Diaconi & Augustus Constantinus, & Mater eius Helena, & fixi Canonem hunc Sylvester Episcopus in urbe Roma & omnibus Episcopis aspersit. Actum 3. Cal. Junii Domino Constantino Augusto tertium, & Prisco Consule. Habetur Tom. 1. Concil. in collectione Veneta fol. 600. Meminit hujus Canonis Nicolaus Papa ad Michaëlem Imperatorem.*

III. Anno CCCXXV. juxta calculum Baronianum celebrari cœpta Nicæna synodus omnium celeberrima, duravitque in an-

num tertium. Præsentes Episcopi 318, magnam partem sanctitate & doctrinâ clarissimi. Præsiderunt Romani Pontificis nomine Osius Episcopus Cordubensis, Victor seu Vitus atque Vincentius Romani Presbyteri, adfuitque Constantinus. Causa Concilii vocandi, hæresis præsertim Ariana palam & cum insignibus prodire ausa: & error Quartadecimanorum, qui Judaico more non Dominico die Pascha, sed Lunâ decimâ quartâ, in quamcumque diem incidissent agitabant. Inter multa miracula, quæ Philosophis expugnandis (nam & hos magno numero Arius conduxerat) parrata sunt, illud celebre, quod Nicephorus recitat *lib. 8. c. 23.* Mortuis ante subscriptionem duobus Episcopis Chrysantho & Mufonio, ad illorum tumbam volumen Canonum delatum esse, petitumque, ut si à Patribus sancita Deo cordi essent, ipsi quoque subscriberent: sigilla, ne fraus aliqua fieret, libro apposta, & nox inter preces traducta. Albente sole, sigillisque intactis, reperta in hæc verba defunctorum subscriptio: *Chrysanthus & Mufonius quamvis corpore translati, manu tamen propria nos quoque libello subscribimus.* Refert hanc historiam præter Nicephorum Gregorius Presbyter Cæsariensis in *Oratione de magna synodo Nicæna apud Lipomanum tom. 6.* Videantur acta Concilii Nicæni *tom. 1. Concil. lib. 4. fol. 596. & seqq. Veneta edit.*

Hoc ergo Concilium non contentum ea, quæ Patres decreverant, tot miraculis à Deo fuisse confirmata, datâ synodali epistolâ ad Sylvestrum acta Concilii transmittunt rogantque, ut indicto Romæ Concilio ea confirmet, roborétque, nec enim satis firma esse, nisi ille accedat. Epistola sic habet: *Beatissimo Papa urbis Rome Osius Episcopus Cordubensis & Macarius Episcopus. & c. Quoniam omnia corroborata de divinis Mysteriis Ecclesiastica utilitatis, qua ad robur pertinent sancta Ecclesia Catholica explanata, & de Græco redacta scribere confitemur: nunc itaq, censeat vestra Apostolica doctrina, Episcopos totius vestra Apostolica urbis in unum convenire, vestrumque habere Concilium, ut firmetur nostra sanctimonia, gradusque fixos vel textus ordinationis tuae sanctimonia nostra possit habere regula. Quidquid autem constituimus in Concilio Nicæno, precamur vestri oris consortio confirmetur.* Sylvester coactâ Synodo Nicænum Concilium confirmat, anathemate in eos, qui aliter crederent pronuntiato, ut patet ex Concilio Romano, quod habetur post Synodum Nicænam *Tom. 1. Conciliorum & epist. Synodali 4. Felicis Papæ III. ubi: Domino ad beatum*

Q9 2. quatuor T. nunchusl Petrum

Petrum Apostolum dicente: Tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam: eam vocem sequentes trecenti decem & octo SS. PP. apud Nicæam congregati, confirmationem rerum atque auctoritatem sacræ Romanæ Ecclesiæ detulerunt. Inter Canones Concilii Nicæani 19. & 29 ita sonant: Non debent præter sententiam Romani Pontificis Concilia celebrari. Omnes Episcopi, qui in quibusdam gravioribus pulsantur, quoties necesse fuerit, liberè Apostolicam appellent sedem, atque ad eam quasi ad Matrem confugiant, ut ab ea (sicut semper fuit) fulciantur, defendantur, & liberentur, cuius dispositioni omnes Mores Ecclesiasticas causas antiqua Apostolorum, eorumque successorum, atque Canonum auctoritas reservavit. Et in Canonibus ex Arabico translatis Canon 39. Qui tenet sedem Roma, caput est & Princeps omnium Patriarcharum; quandoquidem ipse est primus sicut Petrus, cui data est Potestas in omnes Principes Christianos, & omnes populos eorum, ut qui sit Vicarius Christi super cunctos populos & cunctam Ecclesiam Christianam. Et quicumque contraxerit, à Synodo excommunicatur.

Hos Canones legitimos esse, & antiquitati notissimos, patet ex *Epistola 1. & 2. Julii Primi, (qui electus est anno ccc xxxvi. secundum Sylvestro, & Nicænæ Synodo proximus.)* quas dedit ad Synodum Antiochenam: & epistola Liberii, qui Julio successit, ad Athanasium aliosque Episcopos Alexandria congregatos. (a)

Nec obstat, hos Canones non inveniri inter viginti Canones à Rufino recitados; certum enim est Canones Nicænos fuisse 70. ex epistola S. Athanasii ad Marcum, Sylvestri in Pontificatu successorem: & responsoria ejusdem Marci ad Athanasium: & ex Julii 1. epistola 2. ad Synodum Antiochenam. Ex quibus etiam epistolis constat, Athanasium illa ex scriptis Romanis petere. (b)

Si ergo ex sententia, exemploque S. Nicænæ Synodi, sine consensu & confirmatione Romani Pontificis Concilia non valent: si majores causæ ad Pontificem deferri debent: si Papa est super universos populos, & universam Ecclesiam Christianam; sequitur, omnino esse supra Conciliam universalem. Concilium enim, maxime Pontifici oppositum, ejusque auctoritate destitutum, minoris est au-

(a) Vide Francisc. Turrianum proœmio in Canones synodi Nicænæ quod habetur Tom. I. Concil. in actis Concil. Nicæni.

(b) Vide laudatum Turrianum, & acta Concilii Nicæni l. 3. circa initium.

est auctoritatis, quam omnes populi & tota Ecclesia Christiana: nec enim Concilium est Ecclesia universalis, sed tantum representans; & hoc ipso infra Ecclesiam; sicut legatus Principis infra Principem, omnisque imago hominem representans infra hominem; si ergo Papa est super Ecclesiam Christianam universalem, multo magis supra Concilium. Si, ut dicunt adversarii, tota potestas & auctoritas Papalis Concilio universali inest, etiam ut à Papa distincto; quid ergo opus confirmatione Papali tam longè, tam anxie petita, tantòque cum apparatu datâ? minor enim recipit quidem, sed non confirmat voluntatem & præcepta majoris: confirmatio enim arguit superioritatem, ut patet in omnibus, electionum, alienationum, & testamentorum confirmationibus, quæ à superioribus fiunt. Et verò has summorum Pontificum confirmationes non fuisse tantum particulares, & ad melius esse, sed plane necessarias, & auctoritativas, patet vel ex ipso historiarum contextu, estque expressum in c. regula d. 17. ubi Julius Papa, in epist. pro Athanasio ad Orientales 129 Episcopos: *Regula vestra, inquit, nullas habet vires, nec habere potest, quoniam nec ab Orthodoxis Episcopis hoc Concilium actum est, nec Romana Ecclesia legatus interfuit, Canonibus præcipientibus, sine ejus auctoritate Concilia fieri non debere. Nec ullum ratum est, aut erit unquam Concilium, quod non fultum fuerit ejus auctoritate.* Similia habentur in c. bene d. 96. c. confidimus causa 25. q. 1. Epist. Leonis II. ad Constantinum qua habetur ad finem sextæ Generalis Synodi. Ex quibus omnibus & infra dicendis patet, fuisse rejecta, nec pro validis habita, quæ Romani Pontifices aut non admisissent, aut non confirmassent. Ipse Osius Romani Pontificis Legatus, ex Sylvestri Papæ sententia, omnia hæresis Arianae capita prætruncavit, teste Athanasio in epistola ad solitariam vitam agentes, & classicum Patibus cecinit, recitato symbolo, quod postea Nicænum dictum est; ad cujus normam canones, & decreta sancita. Vide epistolam S. Athanasii ad solitariam vitam agentes: ubi expressè hoc testatur.

Hæc omnia superioritatem notant; præfinire enim Concilio, & velut præjudicium figere, superioris utique est; ad quod alludens beatus Hilarius in Matthæum Canon. 16. *O beatus, inquit, cæli Fanitor, cujus arbitrio claves aterni aditus traduntur, cujus terrestre judicium præjudicata auctoritas sit in Cælo.* Si ex sententia Hilarii judicium

310 Lib. II. §. V. Conciliorum testimonia,
Petri præjudicata auctoritas in cælis est, multò magis præjudicata au-
toritas fuerit in Concilio

Anno CCCLXXXI. Agi cœpta secunda synodus Oecumenica, quæ fuit prima Constantinopolitana, Damaso Papâ & Theodosio Magno Imperatore. Aduère Episcopi Orthodoxi 150. Ariani & Macedoniani 36. teste Nicephoro *in histor. Ecclesiast.* Causa vocandi Concilii præcipua fuit, ut Synodus Nicæna confirmaretur, & Macedoniani auctoritate Concilii in viam redirent, spe aliquâ exitum spondente. Convenisse Synodum auctoritate Damasi Pontificis certum est ex gestis ejusdem Damasi apud Baronium *ad hunc annum*, ejusdemque Damasi epistola apud Theodoretum *lib. 2. c. 22. & lib. 5. c. 9.* eademque Damasi auctoritate fuisse confirmatum in iis, quæ ad fidem pertinent, tradit Photius *in libello de 7. Synodis.* Quæ in hoc Concilio, quoad fidem morèsque statuta fuerint, videri potest in actis Concilii Constantinopolitani *tom. 1. Conciliorum.*

In hac Synodo auctoritas Pontificis Romani supra Concilium ex multis apparuit. 1. Quòd Canonem V. (quo post Romanum Episcopum Constantinopolitano primæ deferuntur, contra privilegium Episcopi Alexandrini) Ecclesia Romana non admisit, immo expresse rejecit Leo I. Pont. Max. ut videre est *Epistolâ 53. ad Pulcheriam Augustam, & ad Martianum Imperatorem,* quæ habentur in actis Concilii Chalcedonensis *tom. 2. Concil.* Videri etiam potest D. Gregorius M. *lib. 6. Epist. 31* aliisque pluribus. Tandem post plura sæcula Innocentius III. publici boni & pacis causâ hoc privilegium Constantinopolitano Patriarchæ concessit, ut habetur *c. antiqua de privilegiis.* En apertum Pontificiæ potestatis argumentum! si Concilium præstaret Papæ, & hujus minor, quàm illius auctoritas esset, cur ergo correxit Papa, quod Concilium constituit? oportuit planè & Concilium errasse, & minoris fuisse auctoritatis, alioquin à summis Pontificibus, nec judicatum foret, nec improbatum: maximè cum ipsi Pontifices fuerint sanctissimi, Leo videlicet & Gregorius M. eorumque hac in re judicium à nullo, ne quidem Imperatoribus & Episcopis Constantinopolitanis notatum fuit. Videantur acta *Concilii Chalcedon.* 2. In fine hujus Concilii hæc habentur: *Damasus ad examinanda Synodi Constantinopolitana acta pro Ecclesia Romana more & auctoritate Roma Concilium indixerat, ad quod & Orientales evocati*

Legatos cum purgatione miserunt. Id sequenti anno frequentissimum celebratum est, Concilium Constantinopolitanum confirmatum, & omnes hæreses condemnata. Hæc ibi. Neque hoc novum in Concilio Constantinopolitano, cum idem observatum fuerit circa Concilium Nicænum 1. ut ex Epistola synodali supra ostensum. Si ergo Pontifex axaminat acta Concilii, utique major Concilio est; nec enim subditorum est Superioris legem & præcepta examinare, ut admittat repellatve, sed observare: & hoc ipsum examen supponit Concilium errare & falli posse, nemo enim certa examinat. Quod si examen Pontificis non sit decretorium, & ultimum, nulliq; obnoxium errori, oportebit hoc ipsum à Concilio examinari, & Concilium iterum à Papa, nullo examinum sine. Præsertim cum actorum Synodali examinat, & approbatio adeo sit necessaria, ut sine illis ipsa Concilii acta pro nullis habeantur teste Damaso & Concilio Romano in libello synodico apud Theodoretum lib 2. c. 22. ubi: *Siquidem numerus Episcoporum, quierant Arimini, præjudicii vim habere non debet, præsertim cum formula illa neque Episcopo Romano, cujus sententia præ ceteris omnibus expectanda erat, neq; Vincentio, neque aliis eidem consentientibus. Itaque vestra integritas manifesto videt hanc fidem solam, qua auctoritate Apostolicâ Nicea stabilita est, perpetuo tenendam esse.* 3. Damasus Papa præveniens judicium Concilii Constantinopolitani hæreses Sabellii, Macedonii, & Eunomii prædamnavit, datoque ad Paulinum Episcopum libello, diras & anathematismos in eorum hæreses dixit, ut habetur tom. 1. Concil. ante Concil. Constantinopol. jussitque insuper suas in illos sententiam & censuram per Orientis Ecclesias publicari. Non ergo Papa subest Concilio, nec in rebus fidei tribunal aliud expectat, alioquin nec Concilii sententiam præveniret, nec ab eo decisa vim dogmatis obtinerent: dogma enim fidei omne dubium excludit; at verò si Papa in judicando falli potest, & judicium alius certiusque expectat; ejus sententiæ nec dubium excludunt, nec diris & anathematismis prius armari debent, quàm Concilio causam finiente.

V. Anno CCCCXXX. Agi cœpta est tertia Oecumenica Synodus Ephesina contra hæresin Nestorii Episcopi Constantinopolit. negantis Beatiss. Virginem Mariam Theotocon, hoc est, Deiparam appellandam esse, eo quòd duas in Christo Hypostasas & Personas

sonas affereret, negaretque Deum humanitati secundum substantiam unitum esse, sed tantum secundum dignitatem & auctoritatem, sicq; Beatiss. Virginem peperisse filium naturam purum hominem, sed dignitate & auctoritate divinum. Frequens hæc Synodus fuit Episcopis supra 200. immo teste Cyrillo *epist. 37. propè trecentis.* Collecta est auctoritate Cælestini I. summi Pontificis, iussuque Theodosii Junioris Augusti, ut exactis patet. Adfuerunt Concilio Cæsaris Legati Irenæus & Candidianus Comites, non quidem ut Controversiis fidei Cæsaris nomen, suumque miscerent, sed ut vim fraudesque amolirentur, quod eleganter ipse Theodosius ad Patres scripsit, & habetur in Actis *tom. 1. c. 32.* Præsedit Concilio nomine Pontificis Max. Cyrillus Episcopus Alexandriae, qui & mitram Pontificiam, & titulum Judicis Universi Orbis à Cælestino accepit, cujus videlicet personam sustinebat, testis est Niceph. *l. 14. c. 34.* Adjunxit Pontifex alios Legatos Arcadium videl. & Projectum Episcopos, & Philippum S. R. E. Presbyterum, qui ultimus ante Legatos Episcopos Synodo subscripsit, quod esset Legatus à latere Pontificis Romani, (a) eumq; repræsenteret, alii verò totum Patriarchatum Romanum, Ecclesiamque occidentalem. Videatur Spondanus ad *annum CCCCXXXI. n. 13.* Damnatæ sunt hoc Concilio hæreses Nestoriana & Pelagiana, Nestoriana præsertim tanto omnium ordinum gaudio plausuque, ut Patres Concilio egressos cum triumpho deducerent. Additæ tunc salutationi Angelicæ illæ voces: *Sancta Maria Mater Dei ora pro nobis, &c.* & à Pulcheria virgine Augusta excitatum in Blachernis, quâ mare Urbem aluit, aplissimum templum, ac Nestorius in exilium actus.

Multa in hoc Concilio facta, quæ supremam Pontificis auctoritatem, & Concilio majorem ostenderunt. *Primò:* Quod Cælestinus, non expectatâ Concilii sententiâ, Nestorium ejusque opiniones hæresis prædamnavit, idque ut credimus ad imitationem B. Petri, qui in confessione Divinitatis Verbi divini, in lectione B. Matthiæ, & abrogatione legis Mosaicæ aliorum Apostolorum sententias suo voto occupavit, prævenitque, *Matth. 16. Actor. 1. Act. 15. V. Epist. Cyrilli ad Nestor. inter acta Concilii Ephesini tom. 1. c. 2. & 15. & ipsius Cælestini Epist. 5.* *Secundò:* quod eidem Concilio formam & regulam præscripsit, juxta quam nec aliter judicarent, eamque finirent.

(a) Vide Concilium Sardic. c. 7.

rent: Nestorium enim ejusque doctrinam jam hæresis à se notatam esse, nec posse à Concilio ampliùs absolvi. *V. Acta Concil. Ephes. tom. 2. cap. 15. Tertio*: In hac eadem Synodo Romanus Pontifex caput Concilii, & Patres in Concilio congregati membra acclamantur: legatus enim Apostolicus Patribus in hæc verba gratias egit: *Quòd sanctis suis vocibus, piisque præconiis sancta Ecclesia membra sancto suo capiti se exhibuerint.* Ubi vides, Romanam Pontificem non solum, quod dicunt adversarii, caput esse omnium Ecclesiarum particularium, sed etiam Concilii, & Ecclesiæ universalis.

Eodem modo *sess. 9.* Damnatur hæresis Pelagiana ex præscripto commentariorum, quæ Romæ à Cælestino Papa fuerant scripta. *Vide tom. 4. Concil. Ephes. c. 13. & Epist. Synodalem apud Cyrillum 12.* ipsumque Concilium apud Evag. *l. 1. histor. c. 4.* fatetur se Nestorium ex mandato Cælestini deponere: verba Evagrii sunt: *Tum Ecclesiæ Canonibus, tum epistolâ SS. Patris Nostri & collega Cælestini Episcopi Ecclesiæ Romanae necessario compulsi, idq. non sine crebris lachrymis ad hanc severam sententiam contra eum pronuntiandum venimus, &c.* Et Gennadius *de Script. Ecclesiast. c. 54.* testatur, *Cælestinum Papam decreta synodi adversus Nestorium dictâsse, volumenque descriptum ad Orientis & Occidentis Ecclesias dedisse.*

Quarto. Voluit Cælestinus Cyrillum legatum summum Orbis universi judicem appellari, & consequenter etiam Concilii, teste Niceph. *l. 14. c. 34.* Quanto magis poterat ipse Cælestinus sibi hunc titulum legato suo concessum aptare? si enim Cyrillus propter Papam, quem referebat, judex orbis universi, multò magis ipse Papa.

VI. Anno CCCCLI. quarta Oecumenica Synodus primò Nicæam indicta, postea Chalcedone habita est auctoritate Leonis Papæ, jussuque Martiani Imperatoris; sic enim habet ejusdem Martiani epistola ad Leonem I. Pontificem, actis Concilii præfixa *tom. 2. Concil. in præambulis.* Interfuerunt Synodo sedis Apostolicæ Legati 5. Paschasinus, Lucentius, Bonifacius, Basilus, & Julianus: Episcopi alii 630. & subinde Martianus & Pulcheria Augusti. Causam tam celebri Concilio hæresis Eutychniana & Dioscorus Alexandriæ Episcopus dederunt. Eutyches, dum in Nestorium non ratione, sed impetu agitur, medium & lineam veritatis egressus, in aliam hæresin impegerat, videl. non fuisse in Christo duas naturas, sed unam, humanitate consumptâ, & Deum ex virgine instar radii ex

pellucida crystallo elapsum potius, quam natum. Dioscorus verò non tantum Eutychem in Synodo Ephesina 2. confirmaverat, (quæ postea latrocinialis & prædatoria est appellata,) sed etiam aulæ novo & insolente Romano Pontificem excommunicare veritus non erat. Concilium Chalcedonense utrique malo oppositum est, hæresi & Dioscoro proscriptis. Fuisse hoc Concilium à Leone confirmatum patet ex subscriptionibus legatorum, ejusdemque epistolis 57. 58. 59. 60. & 61. quæ habentur tom. 2. Conc. ante Concilium Chalcedon.

Emicuit etiam in hac synodo Majestas & prærogativa Pont. Romani Concilio superioris; nam *Primò* formam Concilio præscriptis, & velut lineam duxit, intra quam Patres consisterent; monuitque Eutychem & Dioscorum jam Romæ prædamnatos, quàmque à fide illorum opiniones abluant, in epistola ad Flavianum Episcopum se jam dudum ostendisse: hanc epistolam sibi Patres proponerent, & ex illa sententiam ferrent. Audi ipsum Leonem ad Concilium Chalcedonense epist. 45. *Fraternitas vestra me synodo existimet præsidere, qui nunc in Vicariis meis adsum, & jam dudum in fidei Catholice prædicatione non desum, ut qui non potestis ignorare, quid ex antiqua traditione credamus, non possitis dubitare, quid cupiamus. Unde fratres charissimi, rejectâ penitus audaciâ disputandi contra fidem divinitus inspiratam, non liceat defendi, quod non licet credi, cum secundum Evangelicas auctoritates, secundum propheticas voces, Apostolicamque doctrinam plenissimè & lucidissimè per literas, quas ad beata memoria Flavianum Episcopum misimus, fuerit declaratum, qua sit de Sacramento Incarnationis D. Nostri pia & sincera confessio. Et epistola 33. ad Pulcheriam Augustam: Simplex enim est, inquit, atque absolutum, quod poscunt, ut remoto longarum disputationum labore, Cyrilli Alexandrini Episcopi epistola, quam ad Nestorium miserat, acquiescat, & epistola mea, qua ad Flavianum Episcopum est directâ, consentiat, quia & mea & SS. Patrum de incarnatione Domini concurs per omnia, & una confessio est; quam si quis existimaverit non sequendam, ipse se à compage Catholice unitatis abscindet, cum tamen nos ut in integrum omnia revocentur, optemus. Similia sunt, quæ Leo scribit Epist. 40. & 41. ad Martianum Imperatorem & 49. ad eandem Augustam: habentur omnes epistolæ in actis Concilii Chalcedonensis tom. 2. Concil.*

Quàm verò synodus Chalcedonensis epistolam Leonis ad Flavianum sibi præscriptam venerationi habuerit, & velut oraculum
 celo

cælo lapsum amplexa sit, ipsa satis ostendit, cum *actione 2. in fine* in has voces prorupit: *Hæc Patrum fides, hæc Apostolorum fides, Omnes ita credimus, orthodoxi ita credimus. Anathema qui ita non credit. Petrus per Leonem ita locutus est.* Et *actione primâ* ejusdem Concilii Paschasinus Pontificis legatus ita locutus fertur: *Beatissimi atque Apostolici viri Papa urbis Roma, quæ est caput omnium Ecclesiarum, præcepta habemus præ manibus, quibus præcipere dignatus est ejus Apostolatus, ut Dioscorus Alexandrinorum Archiepiscopus non sedeat in Concilio, sed audiendus intromittatur. Hoc nos observare necesse est.* Et Lucentius Vicarius sedis Apostolicæ dixit: *Non patimur tantam injuriam, nec vobis fieri nec nobis, ut iste sedeat, qui judicandus advenit, quia synodum ausus est facere sine auctoritate Sedis Apostolicæ, quod nunquam licuit, nunquam factum est.* Mandato Pontificis paruit synodus, & Dioscorus in medio confedit causam dicturus: sic enim in illa *actione* habetur, & expressè Evagr. scribit. *l. 2. c. 4.* cujus hæc verba sunt: *Concilio aderant Paschasinus & Lucentius Episc. Leonis Vicarii, Dioscorus item Alexandria Episc. quorum numero adjuncti erant senatores Primarii, quibus dixerunt Vicarii Leonis, Dioscorum non debere cum illis in Concilio considerare, istud enim suum Episcopum Leonem mandasse, quòd si minimè observarent, se ab Ecclesia discessuros. Quæ cum dixissent, & Dioscorus de sententia senatûs in medio confessus statueretur. &c.*

Sic ergo Pont. Max. Concilio universali formam, modumque præscribit, jubetque alia fieri, alia omitti; oportet utique majorem & superiorem esse, idque in Concilio agere, quod gubernator in navi, & Imperator in exercitu.

Secundò. Synodus tota Patrè que confessi sunt, se filios esse, Leonem verò Concilii caput, ut habetur *action. 16.* in relatione Concilii ad B. Leonem, ubi: *Rogamus igitur, & tuis decretis nostrorum honora iudicium, & sicut nos capiti in bonis adjecimus consonantiam sic & summitas tua filiis quod decet adimpleat.* Idem Concilium *actione primâ, secundâ & tertiâ* passim vocat Leonem, *Ecclesia universalis Pontificem, caput universalis Ecclesia, universæ Vineæ custodem, &c.* Quæ omnia superioritatem in ipsum Concilium significant, qualem videlicet habet caput in reliqua membra, & custos in vineam.

Tertiò. Hoc ipsum apparet ex sententia in Dioscorum dicta, quæ habetur *actione 3.* Concil. Chalcedon. nam Paschasino Legato Patres interrogante, quâ pœnâ dignum censerent Dioscorum, toties contuma-

macem, responderunt: *Petimus vestram sanctitatem, qui habetis locum Sanctissimi Papa Leonis, promulgare in eum, & regulis insitam contra eum proferre sententiam, omnis enim & tota universalis Synodus concors efficitur vestra Sanctitatis sententia.* Quo à Patribus accepto responso Legatus Apostolicus sic pronuntiavit: *Sanctissimus & Beatissimus Archiepiscopus magna & senioris Romæ Leo per nos & per presentem sanctam synodum, unà cum ver beatissimo Petro Apostolo, qui est Petra, & crepido Catholica Ecclesia, nudavit Dioscorum tam Episcopatus dignitate, quam omni Sacerdotali ministerio.*

Quarto. Actione tertiâ hujus Concilii aliquot recitantur epistolæ ex variis locis ad synodum datæ, quarum omnium hoc est initium: *Sanctissimo & Beatissimo universali Patriarcha, magna Romæ Leoni, & sancto universali Concilio.* Nec ullus Patrum conquestus est Leonis nomen tanquam majoris Concilio præponi.

Quinto. Sess. 6. recitata est fidei Catholicæ definitio, quæ, quòd minùs perfectâ videretur, nec Eutychetis hæresi damnandæ sufficiens, rejecta est à sedis Apostolicæ legatis, nec actis permittitur inferi: & quamvis tota synodus, exceptis Romanis paucisque ex Oriente Episcopis, non tantum eam fidei formulam probaret, sed etiam ardentè & vir non importunè insisteret, ut ea reciperetur, Legati Pontificis Leonis contestati sunt, nisi alia & plenior forma redderetur, quæque Leonis epistolæ ad unguem responderet, se exemplo discessuros. Patres collatis capitibus novam fidei professionem & omnibus numeris absolutam ediderunt, quæ habetur *actio. 6.* Verba ipsa audiamus ex actis Concilii *actio. 5.* *Omnes reverendissimi Episcopi præter Romanos & aliquos Orientales clamaverunt: Definitio omnibus placet. Hac fides Patrum, qui aliter sapit, anathema sit. Paschasius & Lucentius Episcopi Vicarii Sedis Apostolica dixerunt, si non consentiunt epistolæ Apostolicæ & Beatissimi Papa Leonis, jubete nobis rescriptam dari ut revertamur. Episcopi clamaverunt, altera definitio non sit, qui contradicunt Romanam ambulent. Magnificentissimi & gloriosissimi iudices dixerunt: Quem sequimini Leonem, an Episcopum? Reverendissimi Episcopi clamaverunt: Ut Leo sic credimus: Leo rectè exposuit. Magnificentissimi & gloriosissimi iudices dixerunt: Ergo addite definitioni secundum iudicium sanctissimi Patris Nostri Leonis, duas esse naturas unitas in Christo inconvertibiliter, inseparabiliter & inconfuse, &c. Hic planè enituit indubitata & invicta Pontificis Romani supra Concilium auctor-*

au^otoritas. Si enim Papa non est Concilio major, sed potius illi sub-
jectus, cur Concilium cogit in aliam sententiam flectere, suæq; episto-
læ in omnibus subscribere? cur Patrum commune votum solus im-
pugnat, rejicit, & mutare compellit? compellit verò non vi, aut armis,
sed doctrinâ & auctoritate judicis; hoc planè non est subjectum agere,
sed magistrum & superiorum.

Sextò: In eodem Chalcedonenſi Concilio *actio. 15.* circa finem
Canon 28. Archiepiscopo Constantinopolitano decernitur secundus
locus post Romanum Pontificem, Alexandrino aliàs debitus, idque,
ut Patres Concilii dicunt, exemplo Oecumenicæ synodi Constantino-
politane, ubi idem sancitum fuerat. Extorferat hunc Canonem ambi-
tio Anatolii Archiepiscopi Constantinop. favente præsertim Augusto,
omniumque Episcoporum suffragio. Sed legati Apostolici continuò
protestati sunt, & Canonem ex mandato Leonis expungi jusserunt, ut
habetur *act. 16. Venet. editionis*, ubi: *Lucentius Vicarius Sedis Apostoli-
cæ, dixit: Sedes Apostolica, qua nobis præcepit presentibus, humiliari non
debet, ideo quacumq; in præjudicium Canonũ hesternã die gesta sunt nobis
absentibus, sublimitatẽ vestrã petimus, ut circumduci jubeatis. sin aliàs,
contradictio nostra his gestis inhereat, ut noverimus, quid Apostolico viro
universalis Ecclesia Papa referre debeamus, ut ipse aut de sua Sedis inju-
ria, aut de Canonum eversione possit ferre sententiam, &c.* Idem apertè
constat ex epistola B. Leonis *Quinquagesima 9.* ad synodum Chalcedo-
nensem, quæ habetur præfixa actis Concilii, & epist. ad Anatolium. Vi-
des hîc iterum Pontificem Romanum non adstringi Concilio univer-
sali, sed illi potius imperare & jus dicere: quamvis enim privilegium
hoc Patriarchæ Constantinopolitano concedi potuerit, ut postmodum
concessum est in Concilio Lateranensi *c. antiqua de privilegiis*; quia
tamen necdum apparebat tanta boni publici ratio, ob quam juri Ale-
xandrinæ Ecclesiæ præjudicare oporteret, Leo Papa Concilii sententi-
am communique voto sancitum Canonem reſixit, voluitque antiquos
terminos à duobus Conciliis Oecumenicis motos restitui.

Et hæc quidem sufficiant ex quatuor illis Oecumenicis Conci-
liis decerpta, quæ B. Gregorius M. eodem loco cum 4. Evangeliiis ha-
buit *c. 2. d. 15.* Nunc ad reliqua pergamus.

VII. Anno DLIII. Secunda Constantinopolitana Vigiliæ Pa-
træ & Imperatoris Justiniani auctoritate habita. 165. Episcopis fre-

quens; cujus historiam & ignorantiam & dolis multorum variè turbatam, nos discussâ nebulâ apertâque veritate, altius repetemus. Anno 538. Constantinopoli in Conventu multorum Orientis, Occidentisque Episcoporum, agente præsertim Pelagio Romanæ Ecclesiæ Legato, Origenes, ejusque libri tot erroribus fœdati, omnium voto, etiam Justiniani Cæsaris, damnati fuerant. Eas Theodoro Cæsareæ Episcopo & Origenis intra velum amico, acerbè dolere, multoque magis, quod non tam in Origenem conclamatum esse, quàm à Pelagio antiquo æmulo insultatum sibi crederet. Ergo cum in palatio gratiâ floureret, Augusto prædilectus, condito in sinum dolore, quò tutius falleret, eidem persuadet, juberet Theodorum Mopsuestenum, Ibam Edessenum, Cyrumque Episcopos publico edicto damnari, quos Nestorianæ compertos, sed postea factorum juxtâ, scriptorumque pœnitentes Chalcedonense Concilium absolverat; sic enim & ipsum Chalcedonense receptum iri, & Acephalos in gratiam fidemque reversuros. Justinianus non minus à Religione, quàm bello gloriam captans sibi fatalem, & maximè conjugis Theodoræ, quam deperibat, blanditiis victus, edictum contra tria capitula proponit. Hic ingens inter ipsos Catholicos accensum bellum, cum enim non de fide, sed personis certamen esset, lis inter Catholicos stetit teste B. Gregorio *l. 3. ep. 37.* Vigilus Pontifex Romanus, multique in Occidente Patres continuo se opponere, quòd dicerent, non posse ab Imperat. jam vitâ functos damnari, quos Concilium Chalcedon. absolvisset. Justinianus omnium oculos in Vigilium Papam spectare advertens, ejusque exemplo pendere, non prius destitit, quam Pontificem Constantinopoli haberet, qui sub veris initium eò pervenit Augusto obviâ progresso. Catholici in discordias variè fœdèq; scindebantur, quòd alii tria capitula defendenda dicerent, alii damnanda. Pontifex libertatem sentiendi, quod vellent, singulis in proximum Concilium fecit & tandem in Justiniani sententiam, quam primò impugnaverat flexit, editoque libello etiam defendit, alienatis propterea Occidentalium animis, quòd Vigilium inconstantem animi dicerent, & Concilio Chalcedonensi omnium veneratione excepto adversantem. Vigilus silentium partibus imperat, Concilio propediem conventuro. Et interim Theodo-

ram Augustam hæresi tinctam sacris interdicit, purgatâ hoc facinore, si quæ fuerat, priori inconstantia.

Justinianus moræ impatiens, & stimulante præsertim Theodoro, edictum, contra quam pactus fuerat, proponit, jubetque Episcopos, qui tria capitula non damnarent, aut Ecclesiis pelli, aut in exilium agi. Ipse Vigilus edictum frustra deprecatus, cum insuper arma & satellites parari cerneret, in Ecclesiam D. Petri, & hinc Thessalonicam fugit, vix arâ, quam complectebatur, adversus vim tutus, acceptisque in faciem verberibus. Scribit Procopius *l. 3. de bello Gothico*, adeò ipsam naturam tantum facinus esse averfatam, ut tertæ motibus, hiatu, æstu, rabiæque maris in terram excurrentis, quam plurimæ civitates haustæ oppressæque fuerint: Sardinia, Corsica, Insulæ à Barbaris occupatæ. Augustus, Menas Patriarcha Constantinopolitanus, & ipse Theodorus malis & conscientia victi, à Pontifice veniam commissorum petere, & edicta aufferri iussa. Tandem *Anno DLIII*. Concilium Constantinopoli habitum est, non solum ob tria capitula, sed præsertim contra hæreses Origenis, Nestorii & Eutychetis suos errores variè tegentium. Missa ad Pontificem 20. Episcoporum splendida legatio, qui illum ad Synodum invitarent: sed eo valetudinem cavensante repetita legatio, missique cum Bellisario 6. alii Exconsules, ac Patricii, quibus inducias se petere Vigilus dixit, ut scripto sententiam exprimeret. Ergo sine Pontifice ejusque legatis Sessiones peractæ, in quibus contra tria capitula, Theodorum videlicet Iba & Theodoreti Epistolas conclamatum est, præsertim contra Nestorianos. Vigilus, qui libro prolixè edito, quem constitutum appellavit, contra edictum Justiniani tria capitula defenderat, cæsus, & fune in collum injecto in carcerem, deinde exilium raptus est, ubi & vitam absolvit miserimum affectati Papatûs, & à scæmina obtenti exemplum.

Hæc historia est, seu magis tragædia Synodi Oecumenicæ s. circa quam aliqua observanda veniunt. *Primo*: Hanc Synodum Pontifice, ejusque legatis destitutam, vel hoc ipso capite pro legitima habitam aliquamdiu non fuisse, donec approbatio Romanorum Pontificum & Ecclesiæ consensus accederet; adeò ut huic Concilio à Venetis continuò Aquilejense fuerit oppositum, omnesque Hiberni

& Occi-

& Occidentales reclamârint, teste B. Gregorio *l. 2. epist. 36.* quòd videl. Concilio Constantinopolitano constitutum Vigilii præporent, quale autem hoc fuerit, videri potest Baronius *tom. 7. ad annum DLIII.* Quæ causa fuit, ut multi, qui de Synodis scripsêre, hanc quintam præterierint, quales sunt Cassiodorus *primo Instut. 11. & 17.* Patres Concilii Braccar. *2. in præfatione.* Vide Baron. citat, & ita hæc quinta Synodus non tam ex se ipsa nacta est auctoritatem, quàm ex secuta ipsius Vigilii, aliorumque Summorum Pontif. approbatione: de qua vide B. Gregorium *l. 1. epist. 24. & 2. epist. 36. & 3. epistolâ 4. & 7. epist. 54.* Videnda est etiam epistola Leonis II. quæ habetur in actis sextæ Synodi: & specialiter *cap. sicut d. 15.* Fuisse enim hoc Concilium etiam à Vigilio tandem approbatum, testantur Evag. *l. 4. c. 37.* Niceph. *l. 17. c. 27. & 28.* Eustath. *in vita Eutyech.* Cedrenus, Zonar. Photius *de 7. Syn. apud Euthymium in Panopl. parte 2. tit. 24.* *Notandum secundo,* multa in hac Synodo desiderari, quæ non extant, cum tamen constet decreta fuisse, multa etiam ab hæreticis corrupta. Desunt ergo quæ præcipuè primoque loco contra Origenem sancita sunt, de quibus fit mentio in septima synodo *actio 1.* & videri potest Nicephorus *l. 17. c. 17.* & quæ notantur initio quintæ synodi. Desideratur etiam Vigilii Papæ libellus synodo oblati, quem ipse constitutum appellat, in quo errores quidem Theodori, Theodoreti, & Ibae Episcop. condemnandos dicit; personis tamen, quas Concilium Chalcedonense recepit, omnino parcendum. Corruptæ sunt, & ab hæreticis confictæ epist. Mennæ Archiep. Constantinop. ad Vigilium Papam: & hujus dux ad Justinianum & Theodoram de una in Christo operatione, quarum impostaræ detectæ damnatæque fuerunt in synodo *6. act. 14.* & anathema illis dictum, qui quintam synodum corruperant; unde falsi convincas, quæ in breviario Liberati *c. 22.* habentur de Vigilio *tom. 2. Concil. circa finem.* *Notandum tertio,* totam illam quæstionem trium capitulorum non de ipsâ fide, sed personis fuisse, ut habet B. Gregorius *l. 3. Epist. 37.* constabat enim illos hæresin docuisse, quam omnes Catholici; averfabantur, sed facti pœnitentes, hæresique abdicatâ, Concilium Chalcedonense veniâ donaverat, ut patet *ex sessione 8. act. 2. & 3. & sess. 9.* & ideo pro temporum & opinionum varietate Vigilii sententiam aliquoties mutaverat: cum enim defendit tria capitula
non

non doctrinam illis contentam, sed auctores defendit, abjectâ hæresi in Concilio Chalcedonenſi receptos, laudatoſque; maximè cum viderit non poſſe eos damnari, niſi Africanis, aliſque in Occidente Episcopis aperte offenſis: ſed cum adverteret poſtea, niſi tria capitula damnaret, & totum Orientem aperto ſchiſmate conflicta- tum iri, & hæreticos Neſtorio & Eutychem addiſtos hac ipſa tergi- verſatione velandis ſuis erroribus abuti, quod à tam magni nomi- nis Episcopis, & Chalcedone receptis eſſent traditi; neces- ſarium fuit cum doctrinam ipſam, tum auctores hæreſis notari damnarique: modò, ut aliquoties monuimus, memoriâ teneas, multa, quæ in hac ſynodo reperiuntur ſuppoſita & falſa eſſe, ut te- ſtatur 6. ſynodus *action. 14.* Quod etiam apertum eſt ex quadam E- piſtola Theodoretî in hac ſynodo recitata *collat. 4.* Quam tamen conſtat omnino falſam fictamque eſſe, ut probat Baronius *ad an- num 444. n. 4. & 553. n. 10.* Sunt qui toties à Vigilio mutatam ſen- tentiam exemplo B. Pauli excuſent, qui *actor. 15.* abolitam ſuo etiam ſuffragio Circumciſionem Timotheo adhibuit vitandi ſcandali gra- tiâ, *actor. 16.* eandemque iterum damnavit Petro graviter reprehenſo *ad Galat. 2.*

Notandum tertio, multa in hac ſynodo facta, quæ Romanæ ſedis auctoritatem oſtendunt: quòd videlicet ſplendidiffimas ad Vigilium Legationes Concilium adornavit, primò 20. Episcoporum, dein 13. cum ſex aliis Ex-Conſulibus & Patriciis, inter quos Belifarius armorum præfectus: quòd *collat. 7.* & aliàs ſæpe conata ſit ſynodus oſtendere, ſe omnia juxta Vigilii ſententiam decernere, ut maximè apparuit in ſententia definitiva à Concilio pronuntiata: quòd Concilium Conſtantinop. *action. 1.* contra Anthimum & Severum, Petrum, & Zoaram (nam ad quintam ſynodum pertinere docent graves aucto- res, qui dicunt quintam ſynodum cœpiſſe ſub Agapeto, & uſque ad Vigilium durâſſe, ſupponitque Picchius *lib. 6. Hierach. Eccle- ſiaſt.*) ipſis vitio vertat, quòd, ut Concilium loquitur, *contempſerint Eccleſiam Romanam & ſucceſſorem Apoſtolorum, qui ſententiam contra illos protulerit, &c.* Et in ſententia contra prædictos Severum, Petrum, &c. hæc formâ ſubſcripſerunt Patres: *Ego Sabinus Episcopus, ſequens definitionem ſanctæ recordationis Papæ Hormiſdæ. Et action. 4.* Menas Pa- triarcha Concilii Præſes ita loquitur: *Nos, inquit, Apoſtolicam Sedem ſe- quimur, & obediemus, & ipſius communicatores habemus, & condemnatos*

ab ipsa & nos condemnamus: quod Vigilus jam tum suæ potestatis conscius, quidquid contra suum constitutum factum, dictumque fuisset, irritum declaraverit: quod Menas Constantinop. Archiep. aliquo nunquam Justiniani edicto contra tria capitula subscribere voluerint, nisi juramento accepto nullum fore subscriptionem, sibi que chirographum restitutum iri, si occlamasset Pontifex Romanus teste Facundo Africa Episcopo pro defensione cap. 1. 2. & 4. quod denique Concilium professum fuit se Romanorum Pontificum de fide epistolas ac que ac quatuor Concilia observare, amplectique, nec ausum fuerit ad examinanda capitula prius venire, quam obtento per Eutychem Constantinop. Episcopum Romani Pontif. consensu.

Audi ipsa acta quintæ Synodi *collectione 1.* post epistolam Justiniani, ubi Patriarcha Vigilio sic scribit: *Scientes quantum bonorum causa est pax Dei, ideò festinantes unitatem conservare, ad Apostolicam Sedem, Vestra Beatitudini manifestum facimus, quod servamus fidem à Christo Apostolis traditam, & à sanctis Patribus maxime in Sanctis quatuor Synodis explanatam. Suscepimus & epistolas Prasulum Romanæ Sedis Apostolica. Et ideò petimus presidente nobis Vestra Beatitudine, de tribus capitulis quæri & conferrî.* Respondit Vigilus: *Annuimus, ut de tribus capitulis facto regulari conventu, mediis sacrosanctis Evangelicis collatio habeatur, & finis detur placidus Deo.* Cur ergo, dices, Concilium invito Vigilio Pontifice, & contra ejus sententiam scripto testatam definivit, & definitione Ecclesia recepit? *Respondetur, hoc ipso sententiam Concilii à tot orthodoxis in Africa, Illyrico, Hibernia & reliquo Occidente pro nulla habitam esse, totâ Ecclesiâ discordiis, bellis, exiliis miserè concussa: dum tandem concordie causâ & Pontificum assensu recepta est.* Et cum toties declarasset Vigilus se tria capitula condemnare, ut videre est in epistola Justiniani ad synodum, & *collectione 7.* merito potuit synodus primæ sententiæ adherere, quam deinde Vigilus etiam approbavit, ut supra monuimus, & habet Evagrius, *l. 4. c. 37.*

Et planè cum questio non fidei verteretur, sed personarum, & illa odio instinctuque Theodori Archiep. excitata, ut in Romanos vindicaret Origeni infestus; exitus ostendit malè Justinianum egisse, quod Palatio & Castris natus, se in Ecclesiastica miscuerit, manu in alienam artem infeliciter missâ: quæ res tandem & ipsum Imperatorem & Imperium perdidit; dum enim teste Procopio *l. 3. de bello*

Gott. in multam noctem coronâ Episcoporum septus examinandis Christianorum sacris incumbit, omisâ interim armorum curâ, Gotti Italiam vastant, Justinianum imperato tributo vestigalem faciunt: & ipse Religionis & fidei arbiter, hæresin Incorruptibilium amplectitur, edictoque firmat, pœnis, exiliis, & morte in Episcopos decretâ, qui sibi repugnarent; quod dum facit, nec opinatò sub mediam noctem extinguitur. Volunt tantum vitæ illi concessum, ut pœnitentiæ signa ediderit: Princeps bello literisque immortalis, si modò sacris abstinuisset, memor illius sententiæ: *Qui scrutator est Majestatis, opprimitur à gloria.* Et Regum 2. c. 6. *Iratùsque est indignatione Dominus contra Ozam, & percussit eum super temeritate, eò quòd extendisset manum ad Arcam Dei, & tenuisset eam.*

VIII. Anno DCLXXX. tertia Constantinopolitana, & sexta Oecumenica Synodus celebrati cœpta. Numerus Patrum incertus, aliis ducentos octoginta, aliis centum septuaginta numerantibus, Auctoritate Agathonis summi Pontificis, ad præces Constantini Pogonati coactum, patet ex epistolis ejusdem Papæ ad Concilium datis, quæ tertio tom. Concilior. in 4. action. 6. Synodi extant. Legati à summo Pontif. Theodorus, Georgius, Joannes, & Constantinus missi, Ab Ecclesia occidentali quatuor alii. Damnata in hac Synodo hæresis Monothelitarum, qui duas in Christo naturas, sed voluntatem unam, unamque operationem statuebant: nominatim in Sergium, Pyrrhum, Petrum & Paulum Archiepiscopos Constantinopolitanos anathema dictum, immo & contra Honorium primum summum Pontificem, ejusdem erroris postulatum, ex epistola ad Sergium, ut habetur actione 13. Sed hunc quod attinet, multa & gravissima sunt, quæ persuadeant, Concilium hoc sextum Græcâ fide corruptum mendacio fuisse, quod apud Græcos jam in morem transieret, ut patet ex hac ipsa sexta Synodo action. 12. & 14. ubi Patres observant quintam Synodum sæpius corruptam esse. Et sess. 8. Macarius Archiep. Antiochenus non imprudenter solùm, sed etiam glorianter fateretur, Patrum scripta à se corrupta fuisse, quòd opinioni suæ stabilendæ inopportuno crederet. Et in Concilio Florentino Julianus Cardinalis conquestus est in epistola dogmatica Agathonis, ubi dicitur: *Spiritum Sanctum ex Patre Filioque procedere*, fuisse à Græcis illam vocem, *Filioque*, subductam. Et B. Gregorius l. 5. epist. 14. ad Narsem scribit: *Concilia Chalcedonense & Ephesinum corrupta fuisse.*

Idemque ait B. Leo *Epist. 81. ad Palestinos tom. 2. Concil. editionis Venetae*. Vide etiam Anastasium *præfatione in octavam Synodum*: ut proinde mirum haud sit, toties falsi compertos aliquid simile in Honorium ausos esse, maximè cum ipsius Honorii epistolæ extant: una *act. 12.* altera *act. 13.* in quibus duas voluntates aperte confitentur: nomina tamen unius aut duarum operationum silentio tegi vult; ne, quod evenit, novo incendio esca daretur. Ipse Agatho in Epistola Synodali, quam Concilium *Act. 12. & 14.* tantoperè celebravit, intrepidus dicit: *Nullum Antecessorum suorum hæresi junctum fuisse*. Et planè vix credi potest Synodum Oecumenicam, quæ ne ultimum quidem Episcopum nisi accusatum, auditum, convictum, omnique solemnitate apparatum, & ne tunc quidem sine gemitu damnaverat, ut in Nestorio patuit aliisque, voluisse in Pontificem Max. sine accusatione sine testibus & examine, & jam prædefunctum, sententiam præcipitare, ex duabus epistolis, in quibus tamen non tantum hæresin, cujus accusabatur, non docebat, sed expressè contrarium, adhibitis novo schismati declinando prudentissimè cautelis. Sed quidquid de hoc sit, quæ apud Bellarminum *l. 4. de summ. Pontif. c. 11.* & Baronium ad *Annum DCLXXXI.* videri possunt; etiamsi demus Honorium in privata illa ad Sergium Epistola hæresin docuisse, nihil contra nos sequitur, qui infallibilitatem summo Pontifici asserimus, non ut privato Doctore, sed ut publicè, & ex cathedra docenti, de quo inferius.

Multa in hoc Concilio relicta summæ in Romanis Pontif. potestatis argumenta: nam primò Constantinus epistolis ad Donatum Pontificem Maximum titulum præfigit: *Santissimo & Beatissimo Archiepiscopo antiqua nostra Roma & universali Papa, &c.* Et in Epistola synodali ad Agathonem, quæ habetur ad finem *actionis 18.* vocat illum: *Universalem Principem Pastorum*: & in epistola synodali à Concilio ad eundem Agathonem scripta, quæ habetur inter epistolas Leonis II. post sextam synodum vocant: *Prima sedis Antistitem universalis Ecclesie stantem supra firmam fidei petram*. Secundè, tantum abest, ut summus Pontifex Concilii sententiam velut superioris expectaverit, seque illi submiserit, quin potius exemplo Leonis in Ephesino & Chalcedonensi Conciliis, regulam illis præscribit, secundum quam credere & definire debeant, vetatque à sententia Romani Pontificis, vel latum ungem deflectere: cujus mandato

dato & Concilium paruit, tantumque abfuit, ut reclamaret, diceretque: *Concilium dare leges, & credendi normam, non ac ipere debere; ut potius summis laudibus efferret, sic enim in epist. ad Augustos loquitur: Apud homines in medio gentium positos quomodo ad plenum poterit inveniri scripturarum scientia, nisi qua regulariter à Sanctis, atq; Apostolicis prædecessoribus, & venerabilibus quinque Conciliis definita sunt, cum simplicitate cordis & sine ambiguitate conservamus &c.* Et paullo post: *Testimonia aliquorum SS. Patrum, quos hæc Apostolica Christi Ecclesia suscipit, cum eorum libris tradidimus, ut ex his duntaxat satisfacere studeant, quid hæc spiritalis Mater eorum, ac à Deo propagati Imperii Apostolica Christi Ecclesia credat & prædicet. Licentiam proinde eis dedimus, ut apud tranquillissimum vestrum Imperium, dum iusserit ejus clementia satisfaciendi, in quantum eis duntaxat injunctum est, ut nihil profectò presumant augere, minuere, vel mutare; sed traditionem hujus Apostolicæ Sedis, ut à prædecessoribus Apostolicis Pontificibus instituta, sinceriter enarrare. &c.* Et infra: *Ut autem Vestra divinitus instructa pietati, quid Apostolica nostra fides contineat breviter intimemus, quam percepimus per Apostolicam, Apostolicorumq; Pontificum traditionem & sanctarum quinque generalium synodorum, per quas fundamenta Catholica Ecclesia firmata sunt, &c.* Et infra: *Hæc Apostolica ejus Ecclesia nunquam à via veritatis in qualibet erroris parte deflexa est, cujus auctoritatem utpote Apostolorum omnium Principis semper omnis Catholica Christi Ecclesia (NB.) & universales synodi fideliter amplectentes in cunctis seculis sunt: omnesque venerabiles Patres Apostolicam ejus doctrinam amplexi, per quam & probatissima Ecclesia Christi luminaria claruerunt, & Sancti quidem Doctores Orthodoxi venerati atque secuti sunt, hæretici autem falsis criminationibus, ac derogationum odiis insecuti. Et infra: Hæc est enim vera fidei regula, quam defendit hæc spiritalis Mater Vestri tranquillissimi Imperii, Apostolica CHRISTI Ecclesia tenuit, qua per Dei omnipotentis gratiam à tramite Apostolica traditionis numquam errasse probabitur, nec hæreticis novitatibus depravata succubuit, sed ut ab exordio fidei Christiana percepit ab auctoribus suis Apostolorum Christi Principibus, illibata sine tenus permanet, secundum ipsius Domini Salvatoris pollicitationem, quam suorum Discipulorum Principi factus est: ego autem pro te rogavi, ut non deficiat fides tua, & aliquando conversus confirma fratres tuos. Considerat itaque Vestra tranquilla Clementia, quod Apostolici Pontifices meæ exiguitatis præ-*

decessores confidenter fecisse semper cunctis est cognitum. Et infra post expositam Romanæ Ecclesiæ de fide sententiam ad finem epistolæ: Propterea, inquit, piissimi, & à Deo instructi Domini filii, si hanc sanctorum scripturarum, venerabilium synodorum dogmatis regulam Constantinop. Prasul Ecclesia tenere nobiscum ac predicare delegerit, pax multa erit diligentibus nomen Dei, sin autem novitatem amplecti maluerit, & alienis sese irretire doctrinis, ipse noverit, quòd de tali contemptu in domino Christi examine satisfaciet apud iudicem omnium, qui in cælis est. Et in Epistola ad Synodum, Credimus, inquit, quia, quod paucis raròque concessum est à Deo, vestro imperio concedetur, & per ipsum Catholica nostræ fidei splendidissimum in omnium mentibus emicet lumen, quod ex veri luminis fonte per ministros B. Petrum & Paulum, eorùmque discipulos, & Apostolicos successores gradatim usque ad nostram parvitatem Dei opitulatione servatum est, &c. Et infra: Personas autem de nostra humilitatis ordine prævidimus dirigere ad vestra fortitudinis vestigia, quæ omnium nostrum suggestionem, in qua, & Apostolica nostræ fidei Confessionem prælibavimus, offerre debeant, non tamen (NB.) tanquam de incertis contendere, sed ut certa atque immutabilia compendiosa definitione proferre simpliciter obsecrantes, ut hæc eadem omnibus predicari, atque apud omnes obtinere jubeatis, &c. Huic epistolæ sic à Patribus acclamatum est actioe 18.: Summus autem nobiscum concertabat Apostolorum Princeps; illius enim imitatore & Sedis successore habuimus fautorem: charta & atramentum videbatur, & per Agathonem Petrus loquebatur. Et Constantinus in Epist. ad Synodum Apostolica Sedis antiquæ Romæ: Idcirco & omnes consonantes mente & lingua, concredimus & similiter confessi sumus, & tanquam ipsius divini Petri vocem, Agathonis relationem supermirati sumus.

Tertiò. Act. 18. in epistola Constantini ad synodum Romanam de Macario Antiocheno aliisque hæreticis, qui videntur Sedem Apostolicam appellasse, hæc habentur: Universalis Conventionis communi sententiâ de sacerdotali dignitate repulsi sunt, & probationi sanctissimi Patris traditi sunt. Et in epistola Constantini ad Leonem: Ipsi autem scriptis precibus Serenitatem nostram communiter omnes deprecati sunt, ut se ad Vestram Beatitudinem mitteremus. Sic igitur fecimus, eosque ad vestrum paterno iudicio omnem ipsorum causam permittentes.

Quartò. Leo II. Pontifex Concilium sextum confirmat auctoritate Apostolicâ (quod utique superioritatem significat, nemo enim

enim inferior auctoritatem in Superiorem exercet) jubetque pariter auctoritatis esse cum aliis quinque Oecumenicis, & qui in eo conveniant Episcopi aliis SS. Patribus annumerati. Verba Leonis sunt in Epistola, ad Constantinum, quæ habetur post acta Concilii: *Idcirco & nos, & per nostrum officium hæc veneranda fides Apostolica concorditer ac unanimiter, his quæ definita sunt ab ea, consentit, & beati Patri auctoritate confirmat, sicut supra solidatam Petram, qui Christus est, ab ipso Domino adeptus firmitatem, propterea sicut suscepimus atque firmiter predicamus sancta quinque universalis Concilia, Nicanum, Constantinopolit. Ephesinum 1. Chalcedon. & Constantinop. quæ & omnis Christi Ecclesia approbat & sequitur: ita & quod nuper in regia Urbe pro vestra serenitatis adnitu celebratum est sanctum sextum Concilium, ut eorum pedissequi interpretes, pari veneratione atque censura suscipimus, & hoc cum eis digne connumerari, tanquam unâ & equali Dei gratiâ congregatum, decernimus: & qui in eo fideliter convenerunt Christi Ecclesie Sacerdotes, inter sanctos Ecclesie Patres atque Doctores adscribendos, & que censemus. Nam & istis, sicut & illis, idem Dei spiritus salutem animarum operatus est.*

IX. Anno Christi DCCLXXXVI. Septima Oecumenica Synodus Constantinopoli aperta: sed Prætorianis militibus omnia turbantibus, & Patres & Concilium Nicæam translatum; unde & Nicæani secundi nomen adeptum. Convenit auctoritate Hadriani I. Pontif. Max. ad preces Constantini, & Irenes Imperatorum, ut patet ex litteris Imp. ad Hadrianum datis apud Anastasium in præambulis ad hoc Concilium. Numerus Episcoporum 350. Legati ad Hadriano missi quatuor. Causa vocandi Concilii hæresis Iconoclastarum, qui jam dudum bellum SS. imaginibus intulerant. Ejus origo hæc fuit. Duo Hebræi Impostores futurorum præscientiam mentiti, eamque aliquoties aut casu, aut malis artibus adepti, Izeto Arabum Regi promiserant, diu & feliciter regnaturum, si edicto pœnisque propositis imaginum cultu Christianos arceret. Rex vitæ regni que avidus edictum proponit, & pœnis armat. Vix edictum pependerit, & Regem vanè delusum mors abstulit. Impostores ad necem quaesiti in Isauriam abeunt. Illic dum ardente Sole ad fontem procumbunt, æstum levatari, non procul se juvenis ostentat, qui jumento, quod agebat, onere levato, Hebræis se adjungit, auram & prandium unâ capturus. Illi adolescentem, diu & stupentibus:

tibus similes intuiti, observatōque, præter florem juventæ formamque, radio quodam majestatis ex vultu micantis, & tenui fortuna majoris, imperium illi prædicunt: ea tamen conditione, ut juramento promitteret, se voti aliquando potitum, quæ peterent, facturum esse: fides à juvene tanti vaticinii pleno, & gaudio vix pati abunde obstricta & in proxima B. Theodori æde juramento aucta: Paulo post militiæ adscribitur, & per omnes gradus virtute & fortunâ provectus, imperium assequitur electione Theodosii Augulti, qui mundi & regni pertæsus in Monasterium se abdiderat. Canonis nomen in Leonis mutavit, & à Patria Isaurius est appellatus. Adfunt Hebræi Augures, & præmium vaticinii poscunt, nec aliud, quàm ut imagines aboleret: illis enim cultum à populis adhiberi Deo debitum: hoc si faceret, perpetuas illi victorias fore, vitamque diurnam, & supra votum felicem: Leo ex priori vaticinio posterius æstimans, & fide insuper juramento adstrictâ, rem diu meditatus & metu turbatum, tegens, tandem in apertum educit, & bellum imaginibus toto imperio denuntiat, pœnisque & tormentis urget, gravissimâ in Catholicos concitatâ persecutione. Tenuit tempestas, sævitque multos annos sub Leonis & Copronymi dominatu, donec Constantino & Irene rerum potitis, pax reddita & Concilium septimum Niceæ indictum. Advertendum est inter alios Iconoclastarum errores etiam illum fuisse, quòd dicerent, sacram Eucharistiam non esse verum Corpus & sanguinem Christi, sed ejus tantum imaginem. De quo V. *Act. 5.* & P. Maymb. *Historia Iconocl. l. 3.* circa finem. Hæc origo Iconoclastarum fuit, qui hoc Concilio damnati.

Multa in hoc Concilio pro S. Pontif. Quòd neget post definitiones Summorum Pontificum ullum amplius de SS. imaginibus dubitandi locum esse: quòd Concilio modum legesque agendi Pontifex præscribat: quòd vetet limites à Summis Pontificibus fixos moveri: quòd primarii Concili Patres velut de re necessaria interrogentur, an epistolam dogmaticam Hadriani recipiant? & alia multa, quæ ex ipsis actis audire præstat. Sic ergo in Ep. Hadriani ad Augustos habetur: *Vos autem maxime in traditione orthodoxæ fidei Ecclesiæ B. Petri & Pauli principum Apostolorum acquiescitis, eamque amplectimini, quemadmodum à superioribus Imperatoribus factum est, qui vicarium ejus ex toto corde dilexerunt. Quapropter vestra quoque à Deo data majestas, Sanctissimam Roma-*

nam Ecclesiam principum Apostolorum, quibus à Deo ipso data est potestas solvendi & ligandi peccata, cum in caelo, tum in terra, honorabit. Ipsi scilicet Regni vestri propugnatores erunt, cunctasque barbaras nationes pedibus vestris subjicient, ut quocumque ire perrexeritis, victores vos declarent. Hi siquidem Principes Apostolorum sunt, qui Catholicam Orthodoxam fidem auspicati, per scripta quidem veluti legibus latis fidem suam servandam praeceperunt: omnibus scilicet, qui in sedes illorum successuri erant, & in fide eorum usque ad consummationem saeculi perman- suri, atque ita nostra servat Ecclesia, & sanctas eorum figuras veneratur, unde in hunc usque diem venerandis horum imaginibus Ecclesia nostra ornata, ac conspicua sunt. Et infra: Si verò impossibile est hereticorum vesania, pro incredulitate ipsorum, ipsas sacras ac venerandas imagines sine Synodi actione in pristino erigere ac confirmare statu, & nostros sacerdo- tes pro ejusmodi pia operatione vestra cupit serenissima Imperialis potentia accersire, sicut in vestris fertur imperialibus jussionibus, imprimis pseu- dosyllogus ille, qui sine Apostolica sede enormiter, nequiter, irrationabili- ter contra Sanctorum Patrum traditionem de sacris imaginibus actus est, anathematizetur, praesentibus missis nostris: & tunc sicut antiquitus mos extitit, iurejurando vestra piissima ac tranquillissima potestas unà cum Do- mina Augusta Imperii vestri genitrice, seu ejusdem Regia urbis Patriar- cha, nec non & cuncto senatu corporale tribuentes sacramentum, verbum commonitorium sicut antiquitus, pia sacra nobis dirigere vestra dignetur imperialis potestas, quod non est apud vos partis cujuslibet favor aut defen- sio, sed aequalitatem utrisque partibus conservabitis, nullatenus necessitatem facientes, in quocumque capitulo eis, qui à nobis diriguntur, quoquo modo, sed omni honore, cum competenti munificentia & susceptione dignos eos habebitis. Et si quidem utriusque convenerint, ecce bene: si autem minimè convenerint, iterum cum omni humanitate ad nos dirigere satagetis. Et epistola Hadriani ad Tharasium Patriarcham: Cujus etiam sedes per totum terrarum orbem primatum obtinens lucet, omniumque Ecclesiarum Dei caput existit. Unde & ipse B. Petrus Apostolus, Dei jussu Ecclesi- am pascens, nihil omnino praetermisit, sed ubique principatum obtinuit, & obtinet: cui etiam & nostra Beata, & Apostolica Sedi, qua est omni- um Ecclesiarum Dei caput, velim Beata vestra Sanctitas ex sincera mente & toto corde agglutinetur, utpote qua reverà sit rectè sentiens, & pietatis incorrupta conservatrix. Hoc sacrificium primum Omnipotenti Deo ex- hibeat. Vestraque Beatitudo magnos & piissimos nostros Imperatores

supplicibus verbis admonebit, ut Ecclesia nostra vestigia sequentes coram Deo, & horribili ejus judicio, venerandas imagines in regia civitate, & omni loco in antiquum statum restituendas curent, jubeantq;: nimirum servantes traditionem hujus Sanctissimæ nostræ Romanæ Ecclesiæ. Et Alii. 2. Legati Apostolici post lectam dogmaticam summ. Pontif. sic Patriarcham alloquuntur: Petrus & Petrus piissimi presbyteri, & locum tenentes sanctissimi Papæ Veteris Romæ Hadriani dixerunt: Dicat nobis Beatissimus Patriarcha regia urbis Tharadius, consensitne literis sanctissimi Papæ Veteris Romæ, an minùs?

Tharadius sanctissimus Patriarcha respondit: Cui Christi lumen circumfulsit, quiq; nos per Evangelium generavit Paulus, verè divinus Apostolus Romanis scribens, & studium sincerae fidei eorum erga Deum verum nostrum exosculatus, sic inquit: Fides vestra predicatur in universo orbe hoc. Hoc testimonium & nos insequi par est, temerariumque repugnare arbitramur. Quam ob rem Hadrianus Veteris Romæ primas, & testatorum Principum successor, clarè, & verè, cum ad Imperatores nostros, tum ad nostram mediocritatem, mihi scripsisse videtur, constabili- vitq;, & rectam esse declaravit Catholica Ecclesiæ antiquam traditionem.

Ob id nos per scripturam inquirendo, argumentando & demonstrando exquirentes, & Patrum quoq; preceptis imbuti, sic confessi sumus, confitemur & consitebimur, concordamus, & vim literarum lectarum confirmamus, & imaginum picturas secundum priscam Patrum nostrorum traditionem recipimus, & has desiderio nostro adoramus, ut nomine Christi Dei nostri, & intemerata Domina nostræ Deiparæ Virginis, sanctorumque Angelorum & omnium Sanctorum factas. Sed apertis verbis testamur, nos duntaxat in unum Deum verum, patriam (hoc est, cultum) & fidem nostram referre & reponere.

Sancta Synodus dixit: Universa sancta Synodus sic credit, & sic docet. Et paullo post: Iidem Legati sacram synodum eodem modo interrogant: Petrus & Petrus Deum amantiissimi Presbyteri, Legati Apostolicæ Cathedra, dixerunt: Dicat nobis sacra Synodus, num recipiat sanctissimi Papæ veteris Romæ litteras, an minùs?

Sancta Synodus respondit: Sequimur, recipimus, & probamus. Et in epistolis à monachis Palestinæ ad Tharadium datis, quas ex Anastasio Baronius recitat ad annum D C C L X X X V. n. 47. circa finem. Hoc autem subtilius est considerandum, etiam ab ipsa sacra ac venerabili sexta synodo, in qua nullus eorum, qui per idem tempus, in his partibus E-

piscopi

Episcopi erant, convenisse repertus propter nefariorum hominum dominatum: sed nullum ex hoc sanctæ adhæsit synodo præjudicium, neque secuta est prohibitio alia statuendi, & manifesta faciendi recta dogmata pietatis, præcipue cum sanctissimus Apostolicus Papa Romanus concordaverit, & in ea inventus sit per Apocrisarios suos.

Hæc, nisi fallimur, satis ostendunt, quanta sit Romanorum Pontificum supra Concilium auctoritas, quantumque septima hæc Oecumenica synodus illis detulerit.

X. Anno DCCCLXIX. Initium factum octavæ Oecumenicæ Synodo auctoritate Hadriani II. Papæ, imperante Constantinopoli Basilio Maced. ubi & Synodus habita. Legati à Pontifice tres, Donatus Ostiens. Stephanus Nepesinus Episcopi, & Marinus Diaconus. Episcopi, qui Concilio assederunt 102. Causa convocati Concilii schisma cruentum & pertinax Photii contra S. Ignatium Patriarcham Constantinopol. cui extinguendo Patres convenerunt. Origo & progressus hic fuit. Michaël tertius Imperator cum ephebis excessisset, in omnem licentiam & voluptatem mergi cœpit, tutoribus aut amotis, aut sublatis, contemptaque Theodorâ Matre Regni Curatrice. Successit ingrati Imperatoris Bardas avunculus, qui, ut artificio jam aulicis noto, habenas Imperii solus occuparet, juvenis aliàs præcipitis animum in omne flagitium, genusque voluptatum impulit, ipse interim Imperii potens, effeminato jam Augusto, & in otium ac delicias effuso. Et ut solus regnaret, amoti procul extinctique, qui crescentem auctoritatem inumbrare possent. Inter illos etiam Augusta truncatâ comâ in monasterium acta, quod filium Bardamque flagitiis infames patienter haud ferret. Supererat Ignatius Patriarcha, sanctitate & doctrinâ illustris, & idem Bardæ & Michaëli gravis, quod illius virtute ex opposito micante perstringi se crederent, nec patienter ægris oculis Solem admitterent. Hunc perdendi hæc occasio se obtulit. Rogaverat aliquoties & suo & Augusti nomine Bardas Ignatium, velaret Imperatricem, jam Aulâ exclusam, & monasterio addictam: negavit Ignatius, nec enim invitam aliquam velari posse, multoque minùs Imperatricem, Orbis aliquando, nunc sui arbitram. Hinc primi ignes, mox incendium secutum. Deamabat Bardas nurum, defuncto marito viduam, eoque consuetudo processerat, ut maritum potiùs, quàm amantem referret, nam & Conjugem ejecerat, Amicam in thalamum recepturus, nisi obsta-

set Ignatius; hic ubi monendo precandóq; nihil profecisset, videretq; insuper Constantinopolim scandalo plenam ex incestis nuptiis, ad ferum confugit, quo si agro non posset, saltem publico mederetur, ne lues & exemplum vagari permissum etiam alios tangeret. Die tribus Regibus sacra, quæ apud Græcos celeberrima est, processerat in templum Imperator, & Bardas in comitatu primus. Patriarcha, jam ingredi parantem Bardam indignantis gestu, vultuque ad severitatem composito, ingressu arcet, sacrisque interdicat, nec enim se permitturum, die tam sacrâ, hominis tam impii profanique sacrilegio, Ecclesiam fædari. Perculit hominem sacerdotis Imperium, multo que magis palam, apertoque sole, & in Græciæ totius conspectu illata contumelia. Hinc totus in vindictam accingi. Persuadet Imperatori Ignatium nova moliri, & præsentis Imperii pertasum aliud meditari: illum regii sanguinis superesse, fortunæ, quâ exciderat, necdum oblitum: ideò Theodoram Imperii Curatricem, velum respuisse, ut Ignatio præludente, in Thronum rediret: hoc incolumi & vicino, semper Michaëlem in lubrico fore. Facile hæc credita, Patriarchâ jam exoso, cui exilium dicitur in Terebinthum Insulam. Et sedes Constantinopolitana Photio delata, homini, nobilitate, officiis, & favore Principis facile primo, & in quo dubites, plus vitia an virtutes valuerint: Affinitate Imperatorem attingebat, hujus sorore Irenâ in illius fratrem, matrimonio collocatâ: studiis militaribus, belloque insignis: sed imprimis regendi imperandique artes studio, naturâ, primisque Regni officiis in miraculum usque edoctus: omni etiam litterarum genere excultus Poësin, Rhetoricam, Philosophiam, Medicinam, Astrologiam, & quidquid humano ingenio pervium est, callere, iisque totas noctes insomnes dare, Oraculo quàm homini similior; hinc omnium veneratione cultus amatúsque: sed tot animi & naturæ dotes ambitio corruerat, cui usque adeo indulgit, ut tandem humanâ industriâ, quâ tantum valebat, consumptâ, etiam magos adhiberet. Hoc Auctore constat illud Orientis schisma, quo tandem Græcorum & Ecclesiæ & Imperium concidit. Photius ergo, ut dicebamus, Monachus, Anagnostes, Subdiaconus, Sacerdos, & Patriarcha factus, ex milite & aulico, intra sex dies, in Patriarcham evasit.

Gregorius Syracusis Episcopus, sed sacris jam dudum interdictus, novum Patriarcham inauguravit, Ignatii amicis partim pulsus, partim, ut solet, in emergentem Solem intentis.

Nico-

Nicolaus I. re intellectâ Legatos Constantinopolim mittit, qui aut pœnis, & 100. dierum carcere, aut ingentibus promissis capti, corruptique in Synodo 318. Patrum Photio dignitatem confirmant, abrogantque Ignatio Sedem Apostolicam appellanti, ut habeatur in libello Ignatii.

Hæc ubi Nicolaus I. explorata habuit, Photium damnat, privatque dignitate, & Ignatium restituit: hinc omnes à Photio discedere: quod ille impatientissimè ferens, Michaëlis & Bardæ Cætaris potentiâ ferox, omnia pœnis, exiliisque miscet, coactâque Synodo mentis que suffragiis mille, cum ferè omnes repugnant, in Pontificem anathema dicit: omnesque qui ad se aut literarum, quibus unicè florebat, aut negotiorum causâ fluebant, juramento in partes suas trahit, & causam, quam ratione non poterat, numero firmat. Paulo post Bardas, in castris jussu Imperatoris obruncatur: causa mortis partim æmulorum invidia, Basilii præsertim postea Imperatoris: partim ambitio, quâ creditus est Imperium meditari, aded contempto Imperatore, ut hujus castra in planum collocaret, hostibus exposita: sua in collem situ, & naturâ præmunitum, quæ illi causa eadem maturavit, quamvis ad genua Imperatoris provoluto. Ferunt Bardam insidias præsentisse, illique expeditionem recusanti, fidem juramento factam, calamis Christi sanguine intinctis: Paulo post secuta Imperatoris Michaëlis mors, à Basilio, cum vino epulisque indormisset, oppressi: Photius in Monasterium trusus, Ignatius post novem exilii & certaminis annos, Patriæ & Sedi redditus, & secundo post hæc anno, octava Synodus, & quarta Constantinopolitana agi cœpta, in qua damnatus Photius ejusque scripta flammis tradita: nec ided tamen finitum schisma: nam Photius cum Basilio, quem supposito vaticinio mirè deceperat in gratiam rediit, extinctoque Ignatio in Patriarchatum successit, impetratâ à Joanne VIII. Pontifice Max. prætextu componendi schismatis, confirmatione: & tandem à Leone Imperatore, quod crederetur cum Santabareno Episcopo, magicis artibus infami, nova moliri, in monasterium truditur. Hic est ergo ille Photius, cujus à Romano Pontifice defectioni Græcia amissum Imperium & fidem debet, nec enim cum suo auctore sepultæ sunt discordiæ, sed sæpius compressæ gliscentesque, tandem Imperio exitium attulere.

In hac octava Synodo multoties, multisque modis Romani Pontificis in Concilium auctoritas micuit. Negant enim Legati sedis Apostolicæ, se unquam universalis Concilii judicio subiectos fuisse; quantò minùs illorum Principalis Romanus Pontifex. Deinde Hadrianus more & exemplo aliorum Pontificum, ut vidimus, Concilio modum legesque imponit, imperatque conditiones, cum quibus Photius judicare debeat, ejusque fautores admitti rejicere: præscribitur regula fidei, in quam jurare debeant: jubentur Statuta & Decreta summorum Pontificum, tanquam regulas fidei certissimas admittere: Idque universali Concilio tantùm audiente & consentiente, sed etiam positivè probante, Pontifex iterum Concilio non expectato, ejusque sententiã, Photium prædamnat, idemque à Concilio fieri mandat. Qui libello à summo Pontifice missò non subscribunt, à Synodo non admittuntur. Solus Pontificis Legatus Photio scipionem, quo Episcopi more nitebatur, adimi jubet: & denique expressè & conceptis terminis *Act. 10.* definitur, summum Pontif. ne quidem à Concilio universali judicari posse, & habetur *c. definimus d. 22.* Ubi advertere, hoc primò fuisse in octava Synodo expressè definitum, quia tunc maximè auctoritas Romani Pontificis fuerat à Photio impugnata: Hæc omnia nostro quidem judicio tam apertè ostendunt Papam Concilio superiorem esse, ut si quis neget, ab eo quærendum sit, quid ergo sit esse Superiorem, & qui sint actus, & characteres Superioris, quos Romani Pontifices in Conciliis non exhibuerint. Et ne aliquid eorum, quæ diximus, in dubium vocetur, audiamus ipsa Concilii acta.

Cùm rogarentur Legati Sedis Apostolicæ mandatum Pontif. Hadriani Synodo exhibere, responderunt: *Hoc nos non invenimus in universali Synodo factum, ut Vicarii Senioris Romæ à quolibet perpendantur, utrùm talem existimationem habeant.* Et Hadrianus in Epist. ad Basilium Augustum, quæ habetur *Act. 1.* & in Synodo recitata est, sic loquitur: *Volumus per nostræ pietatis industriam, Constantinopoli numerosum celebrare Concilium, cui nostri quoque missi presidentes, & culparum personarumque differentias liquidò cognoscentes, (juxta quod in mandatis acceperunt,) singulorum liberè discretionis exercent, in quo sacro cœtu execrandi vanitatis Concilii, quod adversus hanc sedem actum est, cuncta decernimus exemplaria, à possessoribus*

cessioribus suis ablata, contemplantibus cunctis igne cremari, ne superesse apud quemlibet ex his omnibus saltem unum jota, vel unum apicem, nisi quis totius Clericatus, immo totius nominis Christiani, anathemate percussus, carere voluerit. Et paullo post recitatus libellus Româ missus à Pontifice, cui omnes subscribere tenerentur, qui sic habet:

Anathematizamus omnes hereses simul cum Iconomachis. Anathematizamus etiam Photium, qui contra sacras regulas, & sanctorum Pontificum veneranda decreta repente de curiali administratione, secularique militia sublati, superstite Ignatio Patriarcha, in Constantinopolitana est pervasorie, immo tyrannice à quibusdam schismaticis, vel anathematizatis, atque depositis institutus Ecclesia, donec Sedis Apostolica sanctionibus inobediens perseverans, ejus sententiam tam de se, quam de Patriarcha nostro Ignatio spreverit, & conciliabuli acta, quod se auctore contra Sedis Apostolicæ voluntatem congregatum est, anathematizare distulerit. Sequimur autem sanctam Synodum, & amplectimur, quam beata recordationis Papa Nicolaus, cui & ipse Domine coangelice summe Pontifex Hadriane subscripsisti, ante sacratissimum Petri, Apostolorum eximii corpus celebravit: simul & quam tu ipse nuper ibi egisti, & omnia, quæ in eis statuta sunt, secundum decreti vestri moderationem venerabiliter conservabimus, recipientes, quos recipiunt, & damnantes omnes, qui in illis damnati sunt, & præcipuè jam dictum Photium, & Gregorium Syracusanum, parricidas videlicet, qui contra spiritalem Patrem suum linguas eximere minime formidârunt, atq; perseverantes in schismate sequaces eorum, nec non & qui in illorum communionis societate permanserint.

Sancta Synodus dixit: Omnibus placet libellus, à Sancta Romanorum Ecclesia expositus.

Et actione 7. Ingressus est Photius ad Synodum baculo innixus, quem ab eo Marinus Vicarius Romanus jussit auferri, dicens: *Baculus signum est dignitatis Pastoralis, quod hic habere nullatenus potest, quia lupus est, non pastor.*

Et paullo post: *Mox recitata sunt gesta Synodi, quæ facta est ab Hadriano Romanorum Papa super promotione Photii. In tertia autem epistola Hadriani ad Synodum hæc habentur: Romanum Pontificem de omnium Ecclesiarum Præsulibus judicasse legimus, de eo verò quemquam judicasse non legimus. Licet enim Honorio ab Orientalibus post mortem anathema sit dictum, sciendum tamen, quia fuerat super heresi accusatus, propter quam solum licitum ex minoribus majorum suorum motibus resistere, vel pravos suos sensus liberè respicere: quamvis & ibi neo Patriarcharum,*

nec

nec ceterorum Antistitum cupiam de eo, quamlibet fas fuerit proferre sententiam, nisi ejusdem primæ sedis Pontificis consensus præcessisset.

Et Nicolaus in Epistola ad Michaëlem Imperatorem, quæ habetur tom. 3. Conciliorum circa finem: Non ergo dicatis non egisse vos in causa pietatis, Romana Ecclesia, qua collecta Concilia suâ auctoritate firmat, suâ moderatione custodit. Unde quadam eorum, quia consensum Romani Pontificis non habuerunt, validitatem perdidit. Quomodo non egeat qualibet Synodus Romana sedis, quando in Ephesino atrocissimi cunctis Præsulibus & ipsis quoq; Patriarchis prolabantibus, nisi magnus Leo, imitator scilicet illius Leonis, de quo scriptum est: Vicit Leo de tribu Juda, divinitus excitatus, os aperiens, totam orbem, & ipsos quoq; Angustos concuteret, & ad pietatem commoveret, Religio Catholica penitus corrumpisset? nam in causa sacrarum imaginum, ante sanctissimum Methodium, quin immo, & ante Synodum in Nicaa sub Irene congregatam, cum adhuc hoc schisma noviter esset exortum, & Constantinopolitanos penitus cunctos more pestilentia invasisset, Romani Præsules, Gregorius inter ceteros & Stephanus, convocatis Episcopis Occidentalium regionum, inveniuntur fortiter dimicasse, & hoc funditus condemnasse.

Et in eadem Epist. §. Sed his tandem: Quoniam cum secundum Canones, ubi est major auctoritas, judicium inferiorum sit deferendum, ad dissolvendum scilicet, vel ad roborandum: patet profecto, Sedis Apostolica, cujus auctoritate major non est, judicium à nemine fore retractandum, neq; cuiquam de ejus liceat judicare judicio. Siquidem ad illam de qualibet mundi parte canones appellari voluerunt. Ab illa autem nemo sit appellare permissus. Juxta quod & Bonifacius atq; Gelasius sanctissimi Præsules, non suis adinventionibus, sed Ecclesia Romana consuetudinem non ignorantes, dicunt: Bonifacius quidem Rufo, & ceteris Episcop. per Thes-saliam & alias provincias constitutis, scribens: Nemo, ait, unquam Apostolico culmini, de cujus judicio non licet retractare, manus obvias audacter intulit. Nemo in hoc rebellis extitit, nisi qui de se voluit judicari. Gelasius autem in commonitorio, Fausto Magistro fungenti legatione Constantinopolim dato: Nobis inquit, opponunt Canones, dum nesciunt, quid loquantur. Contra quos hoc ipso venire se prodant, quod prima Sedis sanctæ rectæq; suadenti parere fugiunt. Ipsi sunt Canones, qui appellationes totius Ecclesie ad hujus Sedis examen voluere deferri. Ab ipso verò nusquam prorsus appellari debere sanxerunt, ac per hoc illam de tota Ecclesia judicare, ipsam ad nullius commeari. Nec de ejus unquam præceperunt judicio judicare, sententiamq; illius constituerunt, non oportere dissolvi, cuius potius sequenda decreta mandarunt. Ubi

Ubi adverte, fuisse has Nicolai epistolas in Synodo lectas. *Act. 7. & Act. 10. & ultimâ. canone 21. Definimus neminem prorsus mundi potentium quenquam eorum, qui Patriarchalibus sedibus præsent, inhonorare, aut movere à proprio throno tentare, sed omni reverentiâ & honore dignos judicare, præcipuè quidem sanctissimum Papam Senioris Romæ: deinceps autem Constantinopoleos Patriarcham, deinde verò Alexandria, ac Antiochia, atq; Hierosolymiorum. Sed nec alium quemquam conscriptiones contra sanctissimum Papam Senioris Romæ, ac verba complicare, vel componere liceat, sub occasione quasi diffamatorum quorundam criminum: quod & nuper Photius fecit, & multò antè Dioscorus. Quisquis autem tale facinus contra Sedem Petri Principis Apostolorum ausus fuerit intentare, æqualem & eandem, quam illi condemnationem recipiat. Porro si synodus universalis fuerit congregata, & facta fuerit etiam de sancta Romanorum Ecclesia quævis ambiguitas & controversia, oportet venerabiliter & cum convenienti reverentiâ de proposita questione sciscitari, & solutionem accipere, aut proficere, & profectum facere, non tamen audacter sententiam dicere contra summos Senioris Romæ Pontifices. Denique quemadmodum nemo magis, ut Photius cum Romana Sede bellum gessit, ita nullibi magis ejusdem auctoritas eminet, quam in hac Octava Synodo, ut legenti patebit.*

Ceterum fuisse hanc Synodum Oecumenicam & universalem dubitari non potest, cum Anastasius expressè id asserat in *præfat. histor.* ad hanc synodum, & ipsi Patres Concilii id passim testentur, ut videre est in ipsis actis, habetque forma juramenti, quo SS. Pontifices Papatum adituri se obstringunt, recitatque Baronius ad *Annum DCCCLXIX. n. 59.*

De hac synodo Aimoinus *de Gest. Francor. l. 5. c. 28.* scribit multa aliter in ea fuisse definita, quam orthodoxi Doctores antè statuerint, videlicet de adorandis imaginibus, & privilegiis SS. Pontificum. Quæ ubi in Aimoino legit Raderus *præfat. in 8. Synodum*, continuo bile accensâ dicit: *Aimoinum S. Ademari Benedictinum fuisse Iconomachum, impudentissimum, mendacem, sacrilegum*: hæc pro sua modestia in Aimoinum Raderus, Scriptorem antiquissimum, & à veritate laudatum, infirmo nimis argumento, hoc est, convitio impugnans, quod plebei solent, suæque causæ diffisi, rerumque ignari, latratu magis quam viribus fortes. Veritas sic habet. Ab Anno *DCCCXLV.* Bulgari operâ cujusdam captivi fidem Catholicam receperant, pe-

Uu

titis,

titis, acceptisque à Summo Pontifice sacris ministris. De iis paullo post absolutam 8. Synodum quæstio mota, utri Ecclesiæ subijci deberent, Romanæ, an Græcæ & Constantinopolit. pro se Græci pronuntiaverant, legatis Apostolicæ sedis reclamantibus. Hinc offensus Græcorum animi, Basilii præsertim Imperatoris, qui conatus acta Concilii jam signata & legatis tradita surripere, detectâ fraude, irritaque, Legatos minori, quàm acceperat, veneratione dimittit. Illi mare ingressi Piratas incidunt, amittuntque inter alia omnia etiam acta Concilii, Basilio ut creditum est, fabulam ducente. Sed Legati Ludovici II, Imperatoris, & Anastasius Bibliothecarius aliâ Romanam incolumes pervenerant, Pontifici Hadriano Acta Concilii integerrimè & fideliter conscripta tradiderant. Hâc occasione fuisse Concilium Græcâ fraude & Photii præsertim corruptum, non conjectura tantum est, sed res certissima: nec apud Græcos hoc novum insolensque, qui, ut supra vidimus, omnia æquè Concilia Oecumenica mendaciis sparserant.

Vide ipsum Anastasium *in præfat. Ad Octavam Synodum*, qui inter alia post descriptas varias Græcorum fraudes, hæc scribit.

Sic igitur, sic Græci acceptâ occasione celebratorum universalium Conciliorum, frequenter egisse clarescunt, & nunc minuendo, nunc addendo, vel mutando, nunc in absentia sociorum, nunc in abscondito angulorum, nunc extra synodum, nunc post synodum, astutiâ suâ, immo fraude communibus sanctionibus abutuntur, & ad suos libitus cuncta, quasi visi fuerant, etiam violenter infestunt.

Itaque quidquid in Latino Actuum, Octavæ Synodi Codice reperitur, ab omni est furo falsitatis extraneum. Quidquid verò amplius, sive de Diocesi Bulgarica, sive aliunde in Græco ejusdem synodi Codice forsitan invenietur: totum est mendacii venenis infectum. Denique disceptatio, quam coram Imperatore, vicariis & Bulgaris tantum super Bulgarum terra supra fuisse significavimus actam: post synodum consummatam, Canonesque 20. prolatos, atque 7. tantum Capitulis terminum fidei depromptum, & omnia hæc in quinque Codicibus scripta, sive compacta, & omnium subscriptionibus roborata, sed & ipsos Codices plumbeâ bullâ munitos, atque sigillatim Loci servatoribus traditos Patriarchalibus sedibus deferendos, effecta est. Ne ergo Græcorum sueta astutia, quin potius dolositas etiam circa presentem synodum agat, hæc me admonendi causâ dextero sufficiat. Ceterum bene novi, quod juxta Proverbialem: Frustra

stra jactetur rete ante oculos pennatorum. Unde quisque sapientia ac prudentia pennis ad alta suscollitur, omnes insidiarum muscipulas, quæ à Græcis in infimis tendi poterint, alto contemplationis saltu transcendet.

Hæc causa errandi Aimoino fuit, nec illi solum, sed multis aliis Catholicorum, immo ipsi Juliano Cardinali in Concilio Florentino *Aetor. 6.* His omnibus, inquit Raderus, *Præfat. in Concilium,* meritò est ignoscendum, cum hætenus exemplaribus & Codicibus Octavæ synodi caruerint, cum tot præsertim Concilia, quæ Octavum sibi locum usurpabant, in una causa fuissent habita.

Hæc Raderus in omnes humanus, soli monacho implacabilis; quasi verò non eadem ratio aut omnes, aut nullum absolvat, Eadem de Aimoino, quæ Raderus, scribit Baronius, sed quod purpuratum decuit, majori multò, quàm ille, verborum temperantiâ, minorique tumultu. Legat qui volet Aimoini historias, videbitque non illum sacrilegum, impudentissimum, mendacem esse: sed eum, cujus candorem, modestiamque Raderus meritò imitetur. Nec enim omnis, qui errat, talis continuò est, quem ille depingit. Vide de corrupta à Græcis octava synodo etiam P. Maymburgum *lib. 2.* de schismate Græcorum.

XI. Anno MCLXXIX. Concilium Lateranense convenit auctoritate Alexandri Tertii summi Pontificis, cui 300. Episcopi interfuerunt. Causæ convocati Concilii variæ, extirpatio schismatum, Ordinatio Electionis summorum Pontificum, & præsertim proscriptio Catharorum, Publicanorum, aliorumque, qui partim hæresi, partim grassationibus Ecclesiam vastabant.

In hoc Concilio pro summi Pontificis auctoritate facit *c. 1. de modo eligendi summi Pontif.* quod habetur *tom. 4. Concil. & in c. licet extra de El.* ubi: *Ex hoc tamen nullum Canonice Constitutionibus præjudicium generatur, in quibus majoris & sanioris partis debet sententia prevalere; quia quod in eis dubium venerit, superioris poterit iudicio definiri. In Romana verò Ecclesia aliquid speciale constituitur, quia non potest recursus ad superiorem haberi. Non ergo Concilium est supra Papam, cum hic ex sententia Patrum superiorem non habeat.*

XII. Anno MCCLXXIV. Sub Gregorio X. & Rodolpho Imperatore celebratum est Concilium Lugdunense secundum contra Græcorum errores, & pro recuperatione Terræ Sanctæ.

Episcopis supra 700. frequens, in quo inter alia capita fidei, quæ Legati Michaëlis Palæologi publicè professi sunt, hoc etiam fuit: *Ipsa quoque sancta Romana Ecclesia summum & plenum Primatum & Principatum super universam Ecclesiam Catholicam obtinet: quam se ab ipso Domino in B. Petro Apostolorum Principe sive vertice, cujus Roman. Pont. est Successor, cum potestatis plenitudine recepisse veraciter & humiliter recognoscit. Et sicut præ ceteris tenetur fidei veritatem defendere, sic & si quæ de fide suborta fuerint quæstiones, suo debent iudicio definiri. Ad quam potest gravatus quilibet super negotiis ad Ecclesiasticum forum pertinentibus appellare: & in omnibus causis ad examen Ecclesiasticum spectantibus ad ipsius potest iudicium recurri, & eidem omnes Ecclesie sunt subjecta, ipsarumque prelati obedientiam & reverentiam sibi dant.*

Apud hanc autem sic potestatis plenitudo consistit, quod Ecclesias ceteras ad sollicitudinis partem admittit, quarum multas, & Patriarchata precipuè, diversis privilegiis eadem Romana Ecclesia honoravit: suâ tamen observat à prerogativâ, & tum in Generalibus Conciliis, tum in aliquibus aliis semper salvâ.

Suprascriptâ fidei veritate (prout plenè lecta est, & fideliter exposita) veram, sanctam, Catholicam, & Orthodoxam fidem cognoscimus, & acceptamus, & ore ac corde confitemur, quod verè tenet & fideliter docet, & prædicat sancta Romana Ecclesia.

Si ergo Pontifex Romanus summum & plenum Primatum obtinet in tota Ecclesia Catholica, idque cum plenitudine potestatis, multò magis in Concilio universali, quod infra Ecclesiam Catholicam est, eamque repræsentat. *Ex Concilio Constant. Sess. ult. post articulos Joannis Hufs; semper enim repræsentans est imperfectius repræsentato.* Rursus si ad Pontificem Romanum pertinet de fidei quæstionibus definire, non potest aliud tribunal esse, altius certiusque: nec definitum est, quod adhuc judicari ab alio potest, & consequenter in litem & dubium vocari; aut enim in rebus præsertim fidei, Pontificis iudicium est certum, aut incertum? si incertum, non ergo quæstiones fidei per illud definiri possunt, definita enim in materia fidei sunt certa, & extra dubium. Si verò iudicium Papæ est certum, ergo nec in litem, nec in iudicium vocari potest: quò ergo Concilium, nisi ut actum agat, & nodum in scirpo quarat, aut umbram in Sole? & finem fini addat: quæ enim sunt fidei, semel definita sunt semper definita, nec possunt appellatione mutari.

Rursus

Rursus si omnes, & in omnibus causis Ecclesiasticis ad eum appellare possunt, ergo etiam à Concilio ad eum, non econtra provocatio admittitur.

Ubi nota, hæc à Græcis Legatis non in angulo, sed pleno Concilio dicta, & à nullo improbata, sed omnium plausu, & aggratulatione accepta.

XIII. Anno MCDXIV. Concilio Constantiensi principium datum sub Sigismundo Imperatore; convenerant Episcopi 214. ejus celebrandi causa, schisma pertinacissimum & inveteratum fuit, hæresesque Joannis Hufs, & Wicleffi, de quo jam supra aliquid diximus. Huic Concilio evenit, quod jam dudum multis Sanctorum Patrum, qui dum in unum errorem toti incumbunt, visi sunt extra medium veritatis in extrema rapi: sic B. Augustinus, dum totus est in commendanda gratia, ejusque necessitate & energia, visus est non paucis, etiam doctrinâ & pietate conspicuis, in libertatem offendere, ejusque jura minuere. Ex adverso S. Joannes Chrysostomus dum contra ignavos desidesque, liberum arbitrium humanamque industriam excitat, visus est gratiæ oblivisci, & Semipelagianis accedere. Idem in Constantiensi hoc Concilio evenit, ut videlicet, dum profligendo schismati, quod Summi Pontificatus ambitio excitaverat, totum studet, submitteudique Concilii judicio res Papas eosque incertos; visum aliquibus sit fimbrias extendere, & tantum Pontificum auctoritati demere, quantum sibi & Conciliis tribuerat. Nos contrarium, & nihil contra Pontificis jura factum, decisumque, multa verò pro illis ostendemus.

Primò Concilium Constantiense, quoties de potestate Concilii supra Papam loquitur, semper restringit ad præsens Concilium, & ad schismatis tunc grassantis extirpationem, ut videre est sess. 4.

Hac sancta synodus Constantiensis, & generale Concilium faciens pro extirpatione præsentis schismatis, & unione, ac reformatione Ecclesie Dei in capite & in membris fienda.

Et paullo post. *Et primò, quòd ipsa Synodus in Spiritu Sancto congregata, legitime generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militiam representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet suuscunque status vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire tenetur in his que pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, reformationem generalem Ecclesie Dei in capite & in membris.*

Et *sess. 5.* Et primò declarat, quòd ipsa in Spiritu Sancto legitime congregata, Concilium generale faciens, & Ecclesiam Catholicam representans. potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet cujuscunque status vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem & extirpationem dicti schismatis, & reformationem dictæ Ecclesiæ in capite & in membris.

Item declarat, quòd quicung, cujuscung, conditionis, status, dignitatis, etiam Papalis, qui mandatis, statutis, seu ordinationibus, aut præceptis hujus sacre Synodi, cujuscung, alterius Concilii generalis legitime congregati, super præmissis, seu ad ea pertinentibus factis, vel faciendis, &c.

Vult ergo Concilium apertè innuere, se in casu tantùm Schismatis & Papæ incerti potestatem habere: cur enim aliàs toties & tam constanter adjecit illam restrictionem: *In his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis.* Si extra casum schismatis, dubiique Pontificis, eam potestatem sibi vindicabat? nec enim ignorabant Patres, inclusionem unius esse exclusionem alterius ex vulgatissima juris regula. Videtur planè laborasse Concilium, ut sæpius repetitâ eadem restrictione, intelligeretur de superioritate in Papam non absoluta, sed tantùm in casu excepto.

Secundò. Postquam Martinus V. Pontifex renunciatus est, cessavit omnino tota Concilii Constantiensis Jurisdictionio, nec ullum amplius morum aut fidei decretum Concilii nomine factum est, cum tamen ante electionem omnia statueret, decerneret, definirer, juberet, vetaretque; quæ hujus causa; si tota, ut adversarii dicunt, & Papalis potestas in Concilio est, & penès hoc magis, quàm ipsum Pontificem? Videatur *sess. 42.* (quæ post electionem Martini est prima) & sequentes.

Tertiò. In Bulla Martini V. sacro approbante Concilio facta, quæ habetur *sess. ult.* inter alias propositiones, quæ suspectum aliquem hæresis Hussiticæ faciunt, etiam hæc ponitur: *Papa Canonice electus non est successor Petri, nec habet in Ecclesia Dei supremam auctoritatem.* Agnoscit ergo Concilium supremam in Pontifice auctoritatem, non autem suprema esset, si aliam haberet, cui subesset: tunc enim suprema Potestas, non Papæ, sed Concilii foret: sicut enim cælum Empyreum supremum dicitur, & Ignis supremum elementum, & tectum suprema pars domûs; quia supra se aliud in suo genere superius non habent: ideo & suprema potestas in
Papa,

Papa, quia nulli subest: sicut etiam in Republica, qualis erat olim Romana, & statu Democratico, nemo dixerit, supremam potestatem esse penès Consules, aut Senatum, sed penès Populum: In Aristocratia verò penès Senatum & Magnates. Sed infra, ubi solvemus objectiones, plura de Concilio Constantiensi dicentur.

XIV. Anno MCCCCXXIX. Concilium Ferrariense inchoatum: sed grassante lue Florentiam translatum est, duravitque menses 15. Præfuit Eugenius IV. Pontifex, Max. Adfuerunt Joannes VIII. Palæologus Græcorum Imperator cum Demetrio fratre, Principe Peloponensi, Josephus Patriarcha Constantinopolitanus, Bessarion Episcopus Nicænus, Isidorus Thessalonicensis Archiepiscopus, Ruthenus, aliique ex Oriente & Occidente celeberrimi. Disputatum inter Latinos Græcosque acriter, & tandem pax & unio secuta, receptis etiam in fidem Indis, Armenisque. Processio Spiritus Sancti, & Primatus Pontificis admissus. Sed paullo post reversi in Patriam Græci, Marco Ephesino omnia turbante ad vomitum redeunt, & Constantinopolis non multos post annos capta est, Imperio orientis ad Turcas translato.

In hac ergo Florentina Oecumenica Synodo *Act. ult.* Josephus Patriarcha Constantinopolit. morti proximus hoc ultimum post se chirographum reliquit. *Quoniam ad extremum vita mea perveni, idcirco pro meo munere dilectis filiis, benignitate Dei meam sententiam his litteris palam facio. Nam quæ Domini nostri Jesu Christi Catholica & Apostolica Ecclesia Romæ Veteris credit, omnia me quoque sentire, credereque profiteor, ac ipsis plurimum acquiesco.*

Et in litteris unionis circa finem: *Definimus Sanctam, Apostolicam Sedem & Romanum Pontificem in univversum Orbem tenere primatum, & ipsum Pontificem Romanum successorem esse Beati Petri Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiæ Caput, & omnium Christianorum Patrem, & Magistrum existere, & ipsi in B. Petro pascendi, regendi, & gubernandi universalem Ecclesiam à Domino nostro JESU CHRISTO plenam potestatem traditam esse.*

Vides ex allegatis Concilii verbis: Doctrinam & sententiam ac definitionem Pontificis è cathedra docentis esse fidei regulam, cui meritò acquiesci in rebus fidei possit, & pro tali fuisse à Josepho Patriarcha habitam commendatamque suis Græcis, idque eo tempo-

temporis momento, cùm morientem & æternitati vicinum, omnis adulatio deserit. Quòd si Papæ definitio est fidei regula, & certa applicatio rerum credendarum, oportet eam esse infallibilem, nec à Concilio emendabilem, nam ut dicebamus, in rebus fidei semel decisa, semper decisa.

Deinde in eodem Concilio summo Pontifici plena potestas regendi universalem Ecclesiam attribuitur: ubi adverte, non dici, omnes Ecclesias particulares; sed *Ecclesiam Universalem*: hoc est, etiam in unum collectam, hæc enim propriè vocatur Ecclesia universalis. Nec in Florentino, nec in alia Synodo Oecumenica dictum est aliquando: Concilium succedit Petro, Concilium habet potestatem Vicariam pascendi universam Ecclesiam: penès Concilium est Primatus Ecclesiæ Christi; unde mirum est, velle nos Conciliis dare, quæ nullum Concilium ausum est sibi sumere.

XV. Anno MDXI. Ludovicus Galliarum Rex & Maximilianus Imperator Julio II. Pontif. Maximo varias ob causas infensi, Concilium in Gallis primò, deinde Pisis in Italia & Mediolani cogendum curaverant, ex hac velut arce Pontificis auctoritatem pulsaturi: sed Julius Pisano Concilio Lateranense opposuit, in quo *sess. 2. & 3.* Pisanum improbavit: Julio è vivis sublato Leo X. successit, & Lateranense Concilium prosecutus est, eique præfedit, quod anno 1517. finem accepit. Dum sessio 8. celebraretur, adfuerunt à Ludovico Rege Legati, ejusque nomine Pisanum Concilium detestati Lateranensi tanquam vero, unico, legitimo & sacrosancto adhererunt.

Verba mandati Regii habentur initio *sess. 8.* in hæc verba: *Intellexit præfatus Rex Sanctitatem suam insequendo in hac parte gesta præfati Julii, dictum prætensum Concilium Pisanum, tanquam minus legitimum, & à non habentibus potestatem indictum, nec non omnia in eo gesta damnasse & improbasse, & dictum Consilium Lateranense tanquam ritè & legitime indictum, ejusque omnia gesta & decreta approbasse, fueritque, postmodum per suam Sanctitatem, tam per litteras in forma brevi, quam alias diversimodè paternè admonitus, ut à dicto prætenso Concilio tanquam minus ritè, & à non habentibus potestatem indicto, recederet, & dicto Lateranensi tanquam verò, indubitato, unico, & Oecumenico Concilio adhereret, ipseque Rex solo religionis zelo atque instinctu adductus, sperans desideratam universalem Christi fidelium pacem auspiciis præfati*
Sanctissimi

Sanctissimi D. N. Leonis Papa X. praesto affuturam, ac propediem, (favente Domino) unanimi Christianorum Principum & populorum consensu, arma in Orthodoxa fidei, communemq; hostes convertenda esse: considerans insuper, quanti sit in his & ceteris rebus omnibus summi Pontificis auctoritas, qua praesertim vita munditia, atq; innocentia comitatur, qua sunt in praefato Sanctissimo D. N. perspicua, paternis sua Sanctitatis monitis & suasionibus abunde permotus, quippe qui illius auctoritati & sententiae potius, quam alterius cuiusq; mortalium, sanctius & severius semper stare iudicavit, praesertim ubi scandalum Ecclesiae imminet & scissura, pro singulari, quam erga praefatum Sanctissimum D. N. & sanctam Sedem Apostolicam gerit, devotione, vestigia Christianorum Francia Regum praedecessorum suorum non solum imitari, verum etiam (si fieri potest) antequam cupiens, animadvertens praesertim, quia per mortem praefati Julii, omnis odii & suspicionis materia est extincta, & quod nonnulli ex praenominatis Cardinalibus, nec non Imperator electus, qui dictum praetensum Concilium Pisanum indixerant, jam illi renuntiaverunt, & dicto Lateranensi adhaeserunt: Hinc est, quod in praesentia praefati Sanctissimi D. N. Leonis Papa X. coram nobis Notariis & testibus infra scriptis, personaliter constituti Reverendissimus in Christo D. Fridericus S. Theodori Diaconus Cardinalis de sancto Severino vulgariter nuncupatus, nec non Reverend. in Christo Pater D. Claudius de Seyssel electus Massiliens. ac magnificus & generosus Ludovicus Forbini Dominus de Soleris, praefati Christianissimi Ludovici Francorum Regis procuratores, ad omnia & singula infra scripta peragenda specialiter deputati, constantibus litteris patentibus dicti Christianissimi Regis sua manu subscriptis, & sigillo suo sigillaris ejusdem Regis nomine & mandato, cum ea, qua de cunctis Reverentia atq; humilitate a dicto praetenso Pisano Concilio penitus discesserunt, illique plenarie renuntiaverunt, ac pure, libere & simpliciter sacrosancto Lateranensi Concilio praedicto, tanquam vero, unico, & legitimo, adhaeserunt. Et insuper procuratorio nomine, quo supra, promiserunt, quod praefatus Rex Christianissimus, nullum deinceps favorem, nullamque assistentiam dicto praetenso Concilio Pisano quoquo pacto prestabit, quinimmo quascumq; in Civitate Lugduni, aut alibi in regno, terris & Dominis suis, sub nomine dicti praetensi Concilii Pisani persistentes, infra unum mensem proxime futurum abire faciet, & pertinaciter resistentes, cujuscumque status, gradus, dignitatis aut conditionis fuerint, Ecclesiastici vel Sacularis, de facto ejiciet & expellet, ac pro-

schismaticus habeat, & contra eos velut tales ad omne mandatum prefati sanctissimi D. N. etiam manu armata (si opus fuerit) procedet. Et ulterius promiserunt prefati procuratores nomine quo supra, prænominatum Christianissimum Regem facturum & curaturum cum effectu, quod sex Praelati & quatuor Doctores seu graduati ex honoratioribus, ex numero eorum, qui praedicto praetense Concilio Pisano inter venerunt, destinabuntur ad eundem Sanctissimum D. N. Papam, nomine dicti praetensi Concilii Pisani, & cum legitimo mandato per illud pro tempore representantes, tam eorum, quam aliorum omnium, qui dicto Concilio adhaeserunt, nomine facti. Qui Praelati & Doctores, seu graduati infra Kalend. Januarii proxime futuri curam sua Sanctitate personaliter comparebunt, dictoque Concilio Pisano, parere & simpliciter renuntiabunt, illudque adjurabunt, & veniam atque absolutionem a sua Sanctitate humiliter in forma convenienti, & sua Sanctitati accepta, postulabunt: & ulterius dicto Concilio Lateranensi tanquam vero, unico, indubitatoque, tam suo quam aliorum adherentium praedictorum nomine, adhaerebunt, & se incorporabunt. Quodque si praemissa facta non fuerint, praefatus Rex nulli eorum, qui dicto praetense Concilio Pisano interfuerunt, aut fauerunt, opem, auxilium, aut favorem dabit adversus sanctae Sedis Apostolicae auctoritatem, quinimmo praefati Sanctissimi D. N. sententias, decreta & censuras contra eos exequi facies suo posse, etiam manu forti & armata (si opus sit) absque ulla simulatione vel fraude. Et ulterius promiserunt praefati procuratores, quo supra nomine, quod quamprimum commode fieri poterit, venient aliqui Praelati & insignes viri nomine totius Ecclesiae Gallicanae cum sufficiente mandato, qui dicto Concilio Lateranensi adhaerebunt & assistent, quemadmodum cetera nationes.

In hoc ergo Concilio, confessione ipsius Regis Christianissimi, sacrosancto, legitimo, unico, & cui inhaesurum se promisit, Sess. 10. hac habentur: Nec illud nos movere debet, quod sanctio ipsa & in ea contenta, in Basileensi Concilio edita, & ipso Concilio instante, a Bituricensi congregatione recepta & acceptata fuerunt; cum ea omnia post translationem ejusdem Basileens. Concilii, per Eugenium Papam quartum, etiam praedecessorem nostrum factam, a Basileens. Conciliabulo, seu potius conventiculo, praesertim post huiusmodi translationem Concilium amplius appellari non merebatur, facta extiterint, ac propterea à nullo robur habere poterint: cum etiam solum Romanum Pontificem pro tempore existentem, tanquam auctoritatem super omnia Concilia habentem, Conciliorum indicandorum, transferendorum, ac dissolvendorum, plenum jus & potestatem ha-

rem habere, necdum ex sacra scriptura testimonio, dictis sanctorum Patrum, ac aliorum Romanorum Pontificum etiam predecessorum nostrorum, sacrarumque Canonum decretis, sed propria etiam eorundem Conciliorum confessione manifestè constet: quorum aliqua referre placuit, reliqua vero, utpote notoria, silentio praterire. In Alexandrina enim Synodo Athanasio ibidem existente, Felici Rom. Pont. ab eadem Synodo scriptum fuisse legimus, Nicanam Synodum statuiffe, non debere absq. Rom. Pontific. auctoritate Concilia celebrari. Neque nos latet, etiam eundem Leonem Pontific. Ephesinam secundam Synodum ad Chalcedonem transtulisse. Martinum enim Papam quintum, presidentibus suis in Concilio Senens. potestatem transferendi Concilium, nullà consensus ipsius Concilii mentione habitâ, dedisse.

Ephesinam quoq. primam Synodum Coelestino, ac Chalcedonensem eundem Leoni, sextam Agathoni, septimam Hadriano, octavam Nicolao, octavam etiam Constantinopolitanam Synodum Hadriano Romano Pont. predecessoribus nostris maximam reverentiam exhibuisse, eorundemque Pontificum institutionibus, & mandatis in sacris Codicillis per eos editis & factis, reverenter & humiliter obtemperasse. Unde Damasus Papa & ceteri Episcopi Romæ congregati, scribentes de Concilio Ariminensi Episcopis in Illyrico constitutis, præjudicium aliquod per numerum Episcoporum Arimini congregatorum fieri non potuisse testantur: quandoquidem constet, Romanum Pont. cujus antea decebat spectari Decretum, talibus non præbuisse consensum: eundemque Leonem Pontificem, universis Sicilia Episcopis scribentem, idem voluisse apparere. Consueveruntq. antiquorum Conciliorum Patres, pro eorum, quæ in suis Conciliis gesta fuerunt, corroboratione, à Romano Pont. subscriptionem, approbationemq. humiliter petere & obtinere, prout ex Nicæna & Ephesina ac Chalcedonensi hujusmodi & sexta Constantinopolitana, & septima eadem Nicæna, & Rom. sub Symmacho habitis Synodis, earumque gestis, nec non in Aimari libro de Synodis manifestè colligitur, quod etiam novissime Constantienses Patres fecisse constat: quam laudabilem consuetudinem, si Bituricenses & Basileenses secuti fecissent, hujusmodi molestiâ procul dubio careremus.

Ubi observandum est, Concilium Lateranense fuisse utique Oecumenicum, uti habetur *sess. 8.* & in mandato Regis Christianissimi; quamvis enim vix centum adfuerint Episcopi; omnibus tamen paruit, omnibusque indictum fuit: & in quintum annum duravit, omni-

bus, qui accedere vellet, apertum. Quamvis verò superioritas Papæ non fuerit per modum dogmatis definita, negari tamen haud potest, maximæ auctoritatis eam doctrinam esse, utpote in Concilio universali assertam, probatam, & quam nullus Episcoporum negare est ausus.

Et hæcenus quidem quid ipsa Concilia universalia, primæque notæ, omniumque Catholicorum assensu & veneratione recepta, de auctoritate summi Pontificis, exemplo & scriptis testata sint, abundè ostendimus: quæ si aliquis adhuc satis clara esse neget, quid enim hæc nostra tempestate tam clarum est, quod dicendo non obscuretur? hæc ab illo petimus:

Primò, ut ostendat Concilium, quod sibi aliquando tantum tribuerit, quantum summo Pontif. quòd si ostendere non potest, cur velit Concilium præferre, quod non tantùm majora, sed ne paria quidem Pontifici usurpavit; *Secundò*, quid ergo sit aliquem esse majorem? Papa Concilium vocat, Papa confirmat, Papa improbat, & corrigit: Papa præscribit, imperatque Concilio: quærimus ergo, quid sit esse Superiorem, si hoc non est, & cur nunquam hanc potestatem in Pontifices Concilium exercuerit, quam toties immo semper in Concilio Pontifices? *Ultimò*, ut ingenuè fateatur, quicumque hanc veritatem impugnat: si ipse in Concilio tale aliquid in Sacris paginis, sanctisque Patribus legeret, qui videlicet dicerent, pertinere ad Concilium Decreta Pontificis confirmare: Papæ leges & regulam credendi præscribere: Concilium esse caput Ecclesiæ, Pastorum universalem, Vicarium Christi, &c. an non crederet Concilii superioritatem satis probatam esse? & tamen hæc omnia de Pontifice Romano & dicuntur & scribuntur, & omnium sæculorum exemplis præterique ostendi possunt; cur ergo Pontifici neget, quæ Concilio negari haud possint, si de isto, quæ de Pontifice legerentur?

